

COMPONENTA
Casting Future Solutions

VUOSI- KERTOMUS 2015

Sisällysluettelo

Componenta 2015

Toimitusjohtajan katsaus	3	Johtamiskyvykkyyksien kehittäminen	47
Componenta lyhyesti	5	Työhyvinvointi ja turvallisuus	49
Vuosi lyhyesti	7	Työnantajamielikuvan kehittäminen	51
Strategia	9	Arvoa sidosryhmille	53
Strategiset toimenpiteet	11	Sidosryhmäyhteistyö	55
		Kannattavuuden kehitys	57
		Vastuullinen johtaminen	58
		Raportointiperiaatteet	59
Liiketoiminta	12		
Toimintaympäristön kehitys	15	Hallinnointi	
Asiakkaat	16	Hallinnointiperiaatteet	60
Liiketoimintasegmentit	18	Yhtiökokous	62
Valimodivisioona	20	Hallitus	63
Konepajadivisioona	22	Valiokunnat	65
Alumiinidivisioona	24	Toimitusjohtaja	67
Liiketoiminnan kehitys	26	Johtoryhmä	68
Asiakaspalvelun kehittäminen	28	Palkitseminen	69
		Riskienhallinta ja valvonta	73
		Tilintarkastus	75
		Tiedottaminen	76
		Hallituksen esittely	77
		Johtoryhmän esittely	80
Vastuullisuus	30		
Ympäristövaikutukset	32	Tilinpäätös	83
Hankinnat ja raaka-aineet	34	Keskeisiä talouslukuja	84
Suunnittelu ja tuotekehitys	36	Tietoja osakkeenomistajille	88
Tuotannon energiatehokkuus	38		
Päästöt	40		
Jätteet ja kierrätys	41		
Kustannukset ja investoinnit	43		
Vastuullinen työnantaja	44		
Henkilöstösuunnittelu	46		

Toimitusjohtajan katsaus

Harri Suutari, toimitusjohtaja

Muutokset kannattavuuden parantamiseksi käynnistyivät vuoden lopulla.

Componenta-konsernin toiminta on pitkään ollut tappiollista eikä operatiivisen toiminnan kassavirta ole riittänyt kattamaan investointeja ja erittäin korkeita rahoituskuluja. Vaikka emoyhtiötä on pääomitettu useaan otteeseen viime vuosina, velkaantuneisuus on pysynyt korkeana. Kannattavuuden parantamiseksi toteutettu New Force -tehostamisohjelma, jonka keskeisin tavoite oli parantaa työn tuottavuutta ja laatua tuotantoyksiköissä, ei ole saavuttanut sille asetettuja tavoitteita.

Kun vuoden 2015 tuloskehitys ei vastannut lainkaan sille asetettuja tavoitteita, johtamani yhtiön hallitus päätti purkaa toimitusjohtaja Heikki Lehtosen työsopimuksen. Yhtiön erittäin vaikean taloudellisen aseman vuoksi hallitus ei katsonut olevan edellytyksiä hakea uutta toimitusjohtajaa ulkopuolelta ja asetuin itse ehdolle uudeksi toimitusjohtajaksi. Nimitykseni tapahtui 16.11.2015.

Emoyhtiön ja sen rahoittajapankkien välillä aloitettiin välittömästi neuvottelut toiminnan jatkuvuuden turvaavasta rahoitusratkaisusta. 30.12.2015 allekirjoitettiin ns. standstill-sopimus, jonka mukaan

rahoittajat vapauttivat Componentan tiettyjen lainaehdojen täyttämistä tilapäisesti. .

Componentan operatiivista toimintaa häiritsi vuoden aikana erittäin tiukka maksuvalmius. Tämä aiheutti jatkuvia toiminnan katkoksia toimittajien ja palveluntarjoajien keskeyttäessä palvelunsa saamistensa perinnän tehostamiseksi. Toimintahäiriöistä aiheutui arviolta useiden miljoonien eurojen taloudelliset menetykset. Kiitän lämpimästi kaikkia toimittajia, jotka ovat vakavista maksuhäiriöistä huolimatta jatkaneet toimituksia ja uskoneet Componentan kykenevän normalisoimaan tilanteen. Kiitän myös eräitä asiakkaita, jotka ovat auttaneet käyttöpääoman turvaamisessa yli vaikeiden hetkien.

Tätä kirjoittaessani näyttää siltä, että eri intressiryhmien kesken on löytymässä pohja, jonka perusteella voidaan neuvotella lopulliset ratkaisut toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi. Konsernin korkea velkaantuneisuus ei oleellisesti muutu tässä ratkaisussa, mutta likvidit varat paranevat. Koen, että taitavasti toimien nyt mahdollisesti saatavilla varoilla voidaan toimia kannattavuuden kohottamiseksi ja välttämään uudelta rahoituskriisiltä.

Tilinpäätöksessä 2015 tehtiin merkittäviä arvonalennuksia ja alaskirjauksia arvionvaraisiin eriin. Muutokset heijastavat uuden strategian mukaisia linjauksia ja todenmukaisia mahdollisuuksia tulevaisuuden tuotoille kussakin liiketoimintayksikössä. On kuitenkin oltava realisti, mitä olemassa olevalla käyttöomaisuudella ja tehdasverkostolla voidaan saavuttaa. Valimoteollisuus on hyvin frakmentoitunut teollisuudenala ja kilpailutilanne on kireä.

Componenta on muotoutunut nykyiseen muotoonsa useiden yritysostojen kautta. Eri maissa sijaitsevien valimoiden konsernista ei kuitenkaan ole syntynyt merkittävää synergiaa. Lisäksi suunnittelutoimintojen ja asiakaspalvelun erottaminen tuotannosta ja keskittäminen konsernihallinnon alle on ollut huono ratkaisu ja johtanut joidenkin valimoiden vajaatoimintaan toisten kustannuksella. Lisäksi se on johtanut hinnoitteluvirheisiin ja jopa tuotantoon sopimattomien tuotteiden myyntiin, minkä seurauksena Componentan tehtaiden, erityisesti Orhangazin valimon laatu on kokonaisuutena heikentynyt.

Rakenteelliset muutokset Componentassa on aloitettu. Uusi maaliskuussa 2016 julkaistu linjaorganisaatio

hajauttaa valtaa ja vastuuta yksiköihin. Liiketoimintayksiköt saavat omat suunnittelutoiminnot ja asiakasvastuut. Samalla konsernihallintoa supistetaan merkittävästi.

Tuotannon kapasiteetin käyttöaste oli vuoden lopussa vain 58 % ja tämän hetken alhaisten markkinanäkymien valossa en odota käyttöasteiden lähiaikoina kohenevan markkinavetoisesti. Kuluvan vuoden aikana voidaan joutua päättämään kapasiteettileikkauksista kiinteiden kulujen pienentämiseksi. Toivon että uusi organisaatiomalli alkaa tuottaa tilauksia tehtaillemme, jolloin paine käyttämättömän kapasiteetin leikkaamiseen helpottuu.

Haluan osoittaa erityiskiitokseni konsernin rahoittajille pitkämielisyydestä ja jo etukäteen kiitokset niille osakkeenomistajille, joiden turvin konsernin jatkon turvaavaa rahoitusta on neuvoteltu. Lisäksi kiitän henkilöstöä sitoutumisesta Componentaan työnantajana.

Harri Suutari
toimitusjohtaja

Componenta lyhyesti

Componenta tarjoaa asiakkaille valukomponenttien ja niistä koostuvien ratkaisujen koko toimitusketjun – suunnittelusta tuotantoon.

Componenta on yksi Euroopan suurimpia valukomponenttien ja -ratkaisujen toimittajia. Asiakaspalvelun ja komponentti- sekä ratkaisutuotannon perustana ovat vahva suunnittelu-, valimo- ja koneistusosaaminen.

Componenta palvelee paikallisia ja maailmanlaajuisesti toimivia asiakkaita, jotka ovat tunnettuja ajoneuvojen, koneiden ja laitteiden valmistajia, omien alojensa markkinajohtajia. Tarjontamme ja palvelumme heille kattavat koko toimitusketjun vastaten asiakkaan omiin ja toimialakohtaisiin tarpeisiin ja haasteisiin.

Vuonna 2015 Componentan liikevaihto oli 495 Me ja henkilöstön määrä noin 4 270. Componentan tuotantolaitokset sijaitsivat Suomessa, Turkissa, Hollannissa ja Ruotsissa, ja asiakaspalvelukeskukset mainittujen maiden lisäksi myös Isossa-Britanniassa, Italiassa, Ranskassa, Saksassa, USA:ssa ja Venäjällä.

Componenta Oyj:n osake on listattu Helsingin pörssissä, Nasdaq Helsingissä, ja turkkilaisen tytäryhtiön Componenta Dökümcülük A.S:n osake on listattu Istanbulin pörssissä.

Avainluvut

	2015	2014
Tilauskanta, Me	76,9	88,9
Liikevaihto, Me	495	495
Liikevoitto*), Me	6,0	17,8
Liikevoitto*), % liikevaihdosta	1,2	3,6
Tulos rahoituserien jälkeen ilman kertaluonteisia eriä, Me	-18,4	-12,2
Tilikauden tulos IFRS, Me	-82,7	-28,6
Korolliset nettovelat, Me	237	216
Sijoitetun pääoman tuotto*), %	2,0	5,6
Oman pääoman tuotto*), %	-21,6	-12,1
Omavaraisuusaste, %	4,6	23,7
Net gearing, %	1273	194
Tulos/osake, e	-0,86	-0,63
Oma pääoma/osake, e	0,11	1,06
Osinko/osake, e	0,00**)	0,00
Tuotannolliset investoinnit, Me	31,5	22,6

Henkilöstö kauden lopussa ml. vuokratyövoima	4 269	4 238
Kapasiteetin käyttöaste, %	58	58
Energiankäyttö, GWh	657	666

*) Ilman kertaluonteisia eriä ja taseen operatiivisten erien valuuttakurssieroja.

***) Hallituksen esitys

Tilinpäätös 2015

Verkkosivuiltamme www.componenta.com löydät lisätietoja Componentan liiketoiminnasta ja vastuullisuudesta.

Vuosi lyhyesti

Keskeisiä toimenpiteitä ja tapahtumia Componentassa vuonna 2015.

Laatutyö sai kiitosta

Yksiköissä jatkuvasti tehtävä laadunparannustyö sai kiitosta isolta asiakkaaltamme. Caterpillar myönsi Orhangazın valimolle ja konepajalle Turkissa pronssitason SQEP-sertifikaatin ja Främmedstadin konepajalle Ruotsissa hopeatason SQEP-sertifikaatin tunnustuksena korkean laatutason toiminnasta ja asemasta ensisijaisena toimittajana.

Uusi alumiini- valimo

Turkin Manisaan nouseva uusi alumiinivalimo varmistaa Componentan alumiinikomponenttien toimitukset tulevina vuosina. Tuotantokapasiteettia lisäävän valimon rakentaminen vauhdittui, kun alkuvuonna allekirjoitettiin sopimus isosta komponenttitoimituksesta Euroopan markkinoille. Kone-asennukset uuteen valimorakennukseen etenevät vaiheittain vuoden 2016 aikana.

Tehostamis- ohjelma

Parempi tuottavuus ja kustannussäästöt ja siten kannattavuuden ja kilpailukyvyyn kasvu olivat vuonna 2012 aloitetun ja vuosittain laajennetun tehostamisohjelman tavoitteena. Vuonna 2015 ohjelman tavoitteita ei kuitenkaan kaikilta osin saavutettu. Muutostyötoimenpiteet käynnistyivät marraskuussa.

Kierrätystä ja hyötykäyttöä

Käytämme raaka-aineena kierrätysmateriaalia ja toimittamme osan syntyvistä jätteistä hyötykäyttöön. Vuonna 2015 Componentan rautavalimoiden pääraaka-aineesta 68 % oli kierrätysterästä ja syntyneistä jätteistä 91 % toimitettiin hyötykäyttöön. Aiempaa suurempi osa jätteistä saatiin hyötykäyttöön ja jätekustannukset pienemmiksi edellisenä vuonna tehtyjen investointien ansiosta.

Componenta ja Ferromatrix yhteistyöhön

Componenta ja Ferromatrix NV sopivat kesällä 2015 yhteistyön aloittamisesta koskien suuria furaanivalukomponentteja. Komponentit valmistetaan jatkossa Ferromatrixin tehokkaassa valimossa Belgiassa ja Componentan Hollannin Heerlenin valimon tappiollinen furaanilinja lopetetaan. Vuoden 2016 alusta alkaen Componenta vastaa furaanivalujen myynnistä ja asiakasyhteistyöstä.

Henkilöstön kehitys

Henkilöstön koulutus- ja kehitysohjelmat jatkuivat. Nuorten potentiaalien valmennusohjelma kokosi yhteen eri toimintamaidemme nuoria työntekijöitä. Työnjohtajat saivat uusia työkaluja tiimityöhön ja johtoryhmävalmennusten osallistujat uusia näkökulmia toiminta- ja johtamiskulttuuriin. Componentan 4. kansainvälisen harjoitteluohjelman osallistujilla oli vuorossa ulkomaan harjoittelujakso.

**Uuden alumiinivalimon
rakennustyöt saatiin
valmiiksi vuonna 2015.**

**68 % rautavalimoidemme
pääraaka-aineesta oli
kierrätysterästä.**

**Isojen furaanivalujen
valmistus ja myynti yhteen
Ferromatrixin kanssa.**

Strategia

Uusien strategisten linjausten tavoitteena on kannattavuuden selkeä parantaminen.

Componenta päivitti joulukuussa 2015 strategiansa suuntaviivoja tavoitteena kannattavuuden selkeä parantaminen. Valmisteilla olevan strategian mukaisesti Componenta keskittyy jatkossa rautavaluissa volyymiltaan keskisuuriin tuotesarjoihin ja alumiinivaluihin sekä pyrkii kasvattamaan kaikkien tuotantolaitosten käyttöasteita. Tyypillisimpiä rautavalujen keskisuurten tuotesarjojen asiakkaita ovat globaalit kuorma-auto-, maatalouskone-, työkone- ja kaivosteollisuuden toimijat. Vuonna 2016 käyttöön otettava uusi alumiinivalimo Turkin Manisassa puolestaan vahvistaa Componentan asemaa autoteollisuuden alumiinikomponenttien toimittajana. Suurten furaanivalujen valmistus ja myynti jatkuvat yhteistyössä belgialaisen Ferromatrixin kanssa.

Valmisteilla olevan strategian tavoitteena ovat selkeä kiinteiden ja laatukustannusten vähentäminen sekä tehokkuuden ja asiakaspalvelun parantaminen, jotka luovat edellytykset kannattavalle kasvulle.

Strategisiin linjauksiin ja tavoitteisiin liittyen Componenta aloittaa liiketoimintarakenteen strategisen tarkastelun, joka sisältää mahdollisia tuotantolaitosten sulkemisia tai myyntejä, tuotannon siirtoja ja muita kannattavuuden selvään parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä. Strategisen tarkastelun kohteena ovat kaikki konsernin tuotantolaitokset Hollannissa, Ruotsissa ja Suomessa. Strategisen tarkastelun tavoitteena on liiketoimintarakenteen selkeyttäminen ja tuotantokapasiteetin keskittäminen palvelemaan parhaalla mahdollisella tavalla Componentan asiakkaita. Toimenpiteiden seurauksena jäljelle jäävän liiketoiminnan kannattavuuden ja kilpailukyvyn odotetaan kasvavan merkittävästi.

Mainittuja tavoitteita tukevat muutokset käynnistyivät joulukuussa organisaatiouudistuksella koskien

asiakasrajapintaa ja siihen liittyvää uutta palvelukonseptia. Muutokset jatkuivat vuoden 2016 alussa, kun organisaation päällekkäisyyksiä purettiin ja johtamisjärjestelmää selkeytettiin ja aiemmat konsernitason myynti-, suunnittelu-, laatu- ja asiakaspalvelutoiminnot liitettiin osaksi tulosvastuullisia liiketoimintayksiköitä.

Vuonna 2015 käynnissä olleet strategiset projektit eli toiminnan tehostamisohjelma, proaktiivisen palvelu- ja laatukulttuurin vahvistaminen, erinomainen tuotehallinta ja myynnin kasvattaminen eivät tuottaneet toivottua tulosta. Konsernin selvästi odotuksia heikompi tuloskehitys ja kireä likviditeettitilanne johtivat marraskuussa muutoksiin yhtiön johdossa ja uusiin strategisiin linjauksiin.

Componentan vision toteutuminen – olla asiakkaiden halutuin valuratkaisujen toimittaja paikallisesti ja maailmanlaajuisesti – edellyttää tehokasta ja kannattavaa liiketoimintaa.

Componentan strategian pohjana ovat konsernin arvot ja kestävä kehityksen periaatteet.

Arvot – **Avoimuus**, **Rehellisyys** ja **Arvostus** – näkyvät päivittäisessä toiminnassamme seuraavasti:

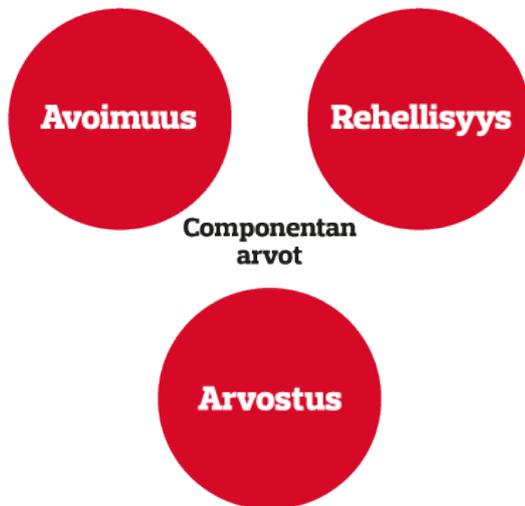
- Olemme avoimia uusille asioille, kehitykselle, muutoksille – ja sitä kautta toimintatapojemme jatkuvalla parantamisella.
- Olemme rehellisiä itseämme ja toisia kohtaan. Pidämme sen minkä lupaaamme.
- Yhteistyömme työtovereiden, esimiesten, alaisten, asiakkaiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa perustuu luottamukselle ja keskinäiselle kunnioitukselle.

Componentan missio

Tulevaisuuden
valuratkaisujen luominen

Componentan visio

Halutuin valuratkaisujen toimittaja paikallisesti ja
maailmanlaajuisesti

Strategiset toimenpiteet

Strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi toteutetut toimenpiteet vuonna 2015 eivät tuottaneet toivottua tulosta.

Vuoden 2015 Componentan strategiset projektit toimenpiteineen keskittyivät tuottavuuden ja kustannustehokkuuden parantamiseen sekä toiminnan ja toimintatapojen tehostamiseen. Projektien

tavoitteena oli kilpailukyvyn varmistaminen sekä asiakasyhteistyön syventäminen ja myynnin kasvattaminen, mutta tavoitteet eivät kaikilta osin toteutuneet.

Strategiset projektit

Toiminnan tehostamisohjelma	<p>Componentan konserninlaajuisen vuonna 2012 aloitetun ja vuosina 2013 ja 2014 laajennetun tehostamisohjelman tavoitteena oli parantaa yhtiön kannattavuutta 45 miljoonaa euroa vuoden 2015 loppuun mennessä verrattuna vuoteen 2012. Vuonna 2015 tehostamisohjelman tuotannolliseen toimintaan liittyvistä tavoitteista jäätiin selvästi. Marraskuussa tehtyjen yhtiön johtoa ja strategiaa koskevien päätösten mukaisesti tehostamisohjelma tullaan korvaamaan uudella.</p>
Laatu- ja palvelukulttuurin kehittäminen sekä tuotekehitysprojektien hyödyntäminen	<p>Tavoitteiden mukaisesti laadunvarmistusprosesseja kehitettiin ja johtamiskäytäntöjä uudistettiin laatukustannusten pienentämiseksi sekä asiakaspalvelun ja asiakastyytyvyyden parantamiseksi.</p> <p>Tuotekehitysprojekteilla luotiin merkittävää arvoa asiakkaille. Niiden hyödyntäminen on mahdollistanut merkittävien uusien kauppojen solmimisen.</p> <p>Jatkossa Componentan uusien strategisten linjausten mukaisesti tuotekehitys ja -suunnittelu sekä laatutoiminnot lähellä tuotantoa vastaavat entistä paremmin asiakkaiden tarpeisiin. Laatukustannusten pienentämisen osalta tavoitteet eivät vuonna 2015 toteutuneet ja toimenpiteet kustannusten alentamiseksi jatkuvat vuonna 2016.</p>
100 Me:n orgaanisen kasvun ohjelma	<p>Orgaanisen kasvun ohjelmassa tavoitteena oli noin 100 Me:n liikevaihdon lisäys. Ohjelman vaikutukset myynnin kasvuun tulevat olemaan aiemmin raportoitua vähäisemmät johtuen mm. heikentyneistä markkinanäkymistä. Osana myynnin organisaation uudistamista ja tuotannollisen toiminnan uudelleenarviointia ohjelma on keskeytetty. Liiketoimintayksiköitä vahvistetaan siirtämällä yksiköihin tuotannon kannalta keskeiset suunnittelu-, laatu- ja asiakaspalvelutoiminnot sekä myynti globaaleja asiakkuuksia lukuun ottamatta. Muutosten tavoitteena on lisätä tuotannon ja myynnin välistä yhteistyötä, parantaa asiakaspalvelua ja aikaansaada kustannussäästöjä.</p>

Liiketoiminta

Componentan liiketoimintaa on valukomponenttien ja niistä koostuvien ratkaisujen suunnittelu ja valmistus asennusvalmiiksi ajoneuvon, koneen tai laitteen osaksi.

Suunnittelemme, valamme ja koneistamme rauta- ja alumiinikomponentteja. Tuotantoyksiköidemme laaja tarjonta kattaa kokoluokat muutamasta kilosta muutama tonniin, sarjasuuruudet yksittäiskappaleita satojen tuhansien sarjoihin sekä lukuisat materiaalivaihtoehdot.

Asiakkaamme ovat tunnettuja ajoneuvojen, koneiden ja laitteiden valmistajia ja eri teollisuudenalojen johtavia yrityksiä. Teemme läheistä yhteistyötä asiakkaiden kanssa alkaen komponenttien suunnittelusta, jossa hyödynnämme vahvaa valu-, koneistus- ja materiaaliosaamistamme. Näin tuottamamme komponentit vastaavat asiakkaiden ja heidän toimialansa vaatimuksiin ja haasteisiin.

Vuonna 2015 Componentan liiketoiminta oli jaettu kolmeen divisioonaan, jotka olivat Valimodivisioona,

Konepajadivisioona ja Alumiinidivisioona. Ne muodostivat samalla konsernin raportointisegmentit. Lisäksi konserniin kuului Muu liiketoiminta -divisioona. Valimodivisioonaan kuuluivat rautavalimot ja rautavalujen tuotanto ja Konepajadivisioonan yksiköt vastasivat niiden koneistuksesta ja pintakäsittelystä. Alumiinidivisioonassa oli alumiinikomponenttien ja -vanteiden tuotanto sekä niiden myynti ja suunnittelu. Rautavalujen osalta myynti, suunnittelu ja tuotekehitys sekä laatu- ja logistiikkapalvelut toimivat erillisinä konserninlaajuisina toimintoina.

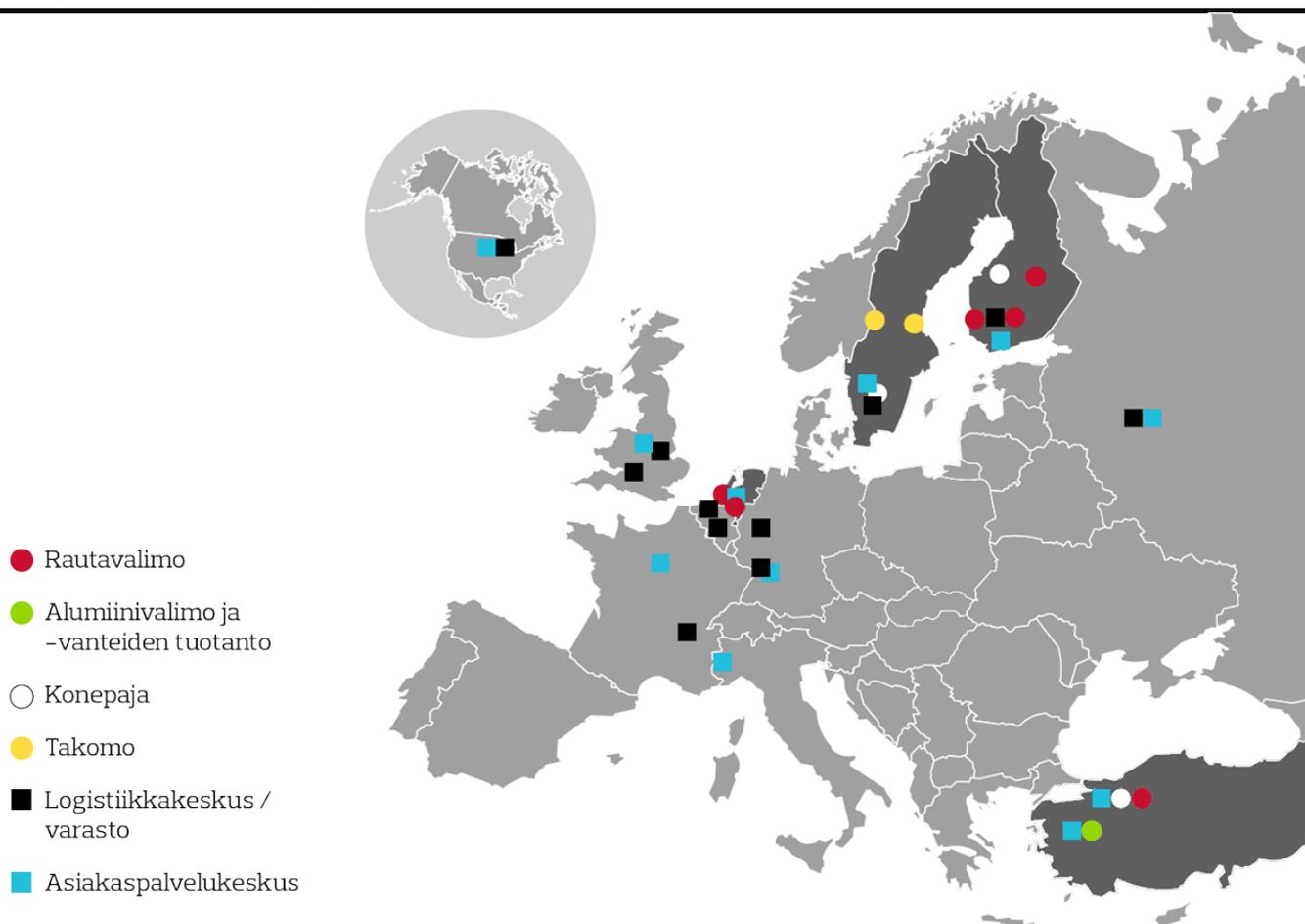
Componentan tuotantoyksiköt sijaitsivat neljässä maassa ja asiakaspalvelukeskuksia oli kymmenessä maassa. Konsernissa työskenteli vuoden 2015 lopussa noin 4 270 henkilöä.

Liiketoiminta lyhyesti vuonna 2015

	2015	2014
Tilaukanta	77 Me	89 Me
Liikevaihto	495 Me	495 Me
Liikevoitto*)	6 Me	18 Me
Kapasiteetin käyttöaste	58 %	58 %
Investoinnit	31 Me	23 Me

*) Ilman kertaluonteisia eriä ja taseen operatiivisia valuuttakurssieroja.

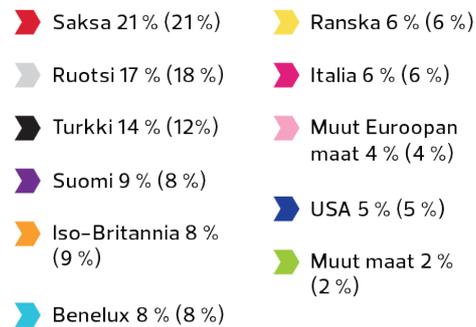
Componentan toimipaikat

Palvelemme eri teollisuudenalojen johtavia yrityksiä, jotka ovat tunnettuja ajoneuvojen, koneiden ja laitteiden valmistajia.

Myynti markkina-alueittain

Toimintaympäristön kehitys

Componentan tuotteiden kysyntään vaikuttavat toimintaympäristön ja asiakastoimialojen muutokset.

Valimoteollisuudessa markkinoiden kysyntä ja kasvu ovat riippuvaisia taloussuhdanteista. Komponenttien kysyntään vaikuttavat lisäksi monet toimintaympäristössä ja asiakastoimialoilla tapahtuvat muutokset. Asiakkaat haluavat kumppaneikseen vahvoja ja osaavia toimijoita, jotka pystyvät kehittämään liiketoimintaansa ja toimittamaan vaativia valukomponentteja kilpailukyisesti. Kokonaisvaltaisia ratkaisuja hakiessaan he ovat kiinnostuneita myös tuotekehitys- ja suunnitteluyhteistyöstä.

Vuonna 2015 asiakastoimialojen kysynnän kehitys jäi alkuvuoden jälkeen vähäiseksi. Componentan tilauskanta vuoden 2016 alussa oli 14 % pienempi kuin vuotta aiemmin eli 77 Me (89 Me). Tilauskanta käsittää kahden seuraavan kuukauden asiakkaille vahvistetut tilaukset. Kierrätysteräksen ja raudan sekä alumiinin hintojen lasku vuonna 2015 pienensi tilauskantaa raaka-ainelisien pienentymisen johdosta noin 3 Me edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Raskaat ajoneuvot -asiakastoimialan tilauskanta vuodenvaihteessa oli 20 % pienempi verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Kokonaisuudessaan Raskaiden ajoneuvojen markkinatilanne Euroopassa parani edellisvuodesta. Sen vaikutus näkyi kuitenkin vähäisenä Euroopan komponenttikysynnässä, koska raskaiden ajoneuvojen valmistajat siirsivät tilapäisesti tuotantonsa Euroopan ulkopuolelle oman tuotantonsa ja kysynnän

tasaamiseksi eri markkina-alueilla. Componentan asiakastoimialan myynti oli hieman parempi kuin edellisvuonna

Rakennus- ja kaivosteollisuus -asiakastoimialan tilauskanta heikkeni 17 % verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Componentan koko vuoden myynti Rakennus- ja kaivosteollisuuden asiakkaille laski, joskin markkinoita vähemmän uusien tuotteiden vaikutuksesta. Rakennus- ja kaivosteollisuuden vuoden loppua kohden hiljentynyt markkinatilanne vaikutti kaikkiin asiakkaisiin. Alhaiset volyymit vaikuttivat myös uusmyyntiimme.

Koneenrakennus-asiakastoimialan tilauskanta heikkeni 6 % edellisvuodesta. Heikko markkinatilanne vaikutti pääasiassa keskieurooppalaisiin asiakkaisiin, mitä hyvin kehittynyt uusmyynti ja pohjoismaiden tasaisempi markkinatilanne kompensoivat.

Maatalouskoneet -asiakastoimialan tilauskanta heikkeni 17 % verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan toimialalla jatkuneen heikon markkinatilanteen johdosta.

Autoteollisuus-asiakastoimialan tilauskanta heikkeni 1 % edellisvuoteen verrattuna. Componentan myynti kasvoi 18 % edellisvuodesta. Markkinoiden kysyntä jatkui hyvänä samoin kuin uusmyyntimme autojen valmistajille.

Asiakkaat

Componentan asiakkaat ovat ajoneuvojen, koneiden ja laitteiden valmistajia eri teollisuudenaloilla, usein alansa johtavia toimijoita.

Componenta toimittaa asiakkailleen rauta- ja alumiinikomponentteja ja niistä koostuvia ratkaisuja. Monesti ne ovat asiakkaiden tuotteiden kriittisiä osia. Asiakkaat toimivat viidellä eri teollisuudenalalla: raskas ajoneuvoteollisuus, rakennus- ja kaivosteollisuus, koneenrakennusteollisuus, maatalouskoneteollisuus ja autoteollisuus. Useiden asiakkaiden kanssa asiakkassuhde ja yhteistyö ovat jatkuneet vuosia tai vuosikymmeniä.

Componenta tarjoaa asiakkaille komponentin koko toimitusketjun. Tunnumme asiakkaan liiketoiminnan ja haasteet, joihin vastaamme hyödyntäen osaamistamme ja kokemustamme komponenttien suunnittelusta, valamisesta, koneistamisesta ja logistiikkapalveluista. Tavoittemme on olla asiakkaidemme ensisijainen valuratkaisujen toimittaja niin paikallisesti kuin maailmanlaajuisesti.

Raskas ajoneuvoteollisuus 32 % myynnistä 2015

Toimitamme tuotteita, jotka jo suunnitteluvaiheessa optimoidaan yhdessä asiakkaan kanssa vastaamaan tuotteille asetettuja vaatimuksia.

Raskaan ajoneuvoteollisuuden asiakkaitamme ovat mm. Daimler, Iveco, MAN, Scania ja Volvo.

Rakennus- ja kaivosteollisuus 16 % myynnistä 2015

Toimitamme ratkaisuja teollisuusalan suurille kone- ja laitevalmistajille hyödyntäen 3D- ja CAD-työkaluja, analyysseja ja simulointeja.

Asiakkaitamme rakennus- ja kaivosteollisuudessa ovat mm. Bomag, Caterpillar, JCB, Kessler Axles, Komatsu, Volvo CE ja Wacker Neuson.

Koneenrakennusteollisuus 21 % myynnistä 2015

Iso asiakassegmentti koostuu useiden eri alojen koneenrakentajista. Toimitamme ratkaisuja ja komponentteja muun muassa tuulivoimateollisuudelle, rautatiekalustoon, monenlaisiin kulkuneuvoihin, ilman- ja nestejakeluun sekä koneisiin ja laitteisiin.

Koneenrakennusteollisuuden asiakkaitamme ovat mm. ABB, Atlas Copco, Bombardier, Gardner Denver, Kone, Siemens ja Vestas.

Maatalouskoneteollisuus 13 % myynnistä 2015

Teemme yhdessä asiakkaan kanssa vaativaa suunnittelutyötä löytäksemme ratkaisut tuotteen teknisiin haasteisiin. Toimitamme raudasta ja alumiinista valettuja komponentteja, valupintaisena tai koneistettuna, tarvittaessa pintakäsitteltyinä.

Maatalouskoneteollisuuden asiakkaitamme ovat mm. Case New Holland, Claas, Fendt, Gima, John Deere, Massey Ferguson, Valtra ja Türk Traktör.

Autoteollisuus 18 % myynnistä 2015

Vaativan suunnittelun avulla tuomme uusia ominaisuuksia alumiinikomponentteihin ja edelleen lopputuotteisiin. Tällaisia ovat muun muassa painon vähennys, parempi kestävyys, pienempi polttoaineen

kulutus ja siten alhaisemmat CO₂-päästöt. Toimitamme alumiinivanteita johtaville valmistajille. Valmistamme alumiinivanteita myös kahdella omalla tuotemerkillä: DJ-vanteet ja MAXX-vanteet.

Tavoittemme on olla asiakkaidemme ensisijainen valuratkaisujen toimittaja niin paikallisesti kuin maailmanlaajuisesti.

Asiakkaitamme autoteollisuudessa ovat mm. ATU, Borbet, Grüner, OZ, Renault, Thyssenkrupp, Tofas ja Turkish Tractor.

Myynti asiakasteollisuuksille

- ▶ Raskaat ajoneuvot 32 % (32 %)
- ▶ Rakennus- ja kaivosteollisuus 16 % (18 %)
- ▶ Koneenrakennus 21 % (20 %)
- ▶ Maatalouskoneet 13 % (15 %)
- ▶ Autoteollisuus 18 % (15 %)

Liiketoimintasegmentit

Componentan liiketoiminta – rauta- ja alumiinikomponenttien valu ja koneistus – oli vuonna 2015 jaettu yli maarajojen toimiviin divisiooniin.

Componentan ydinliiketoiminta vuonna 2015 oli jaettu tuotantoyksiköittäin kolmeen segmenttiin, jotka olivat Valimodivisioona, Konepajadivisioona ja Alumiinidivisioona. Myös konsernin liiketoiminnan ja tuloksen kehityksestä raportoitiin tämän segmenttijaon mukaisesti.

Valimodivisioonan muodostivat konsernin rautavalimot, jotka sijaitsevat Turkin Orhangazissa, Hollannin Heerlenissä ja Weertissä sekä Suomen Iisalmissa, Karkkilassa ja Porissa.

Konepajadivisioonan kuuluivat konsernin konepajat Turkin Orhangazissa ja Ruotsin Främmedadissa sekä mäntiä valmistava yksikkö Suomen Pietarsaareissa.

Alumiinidivisioonan muodostivat alumiinivalimo ja alumiinivanteita valmistava yksikkö, jotka molemmat sijaitsevat Turkin Manisassa.

Edellä mainittujen ydinliiketoiminnan muodostamien segmenttien ulkopuolelle jäi Muu liiketoiminta -segmentti, johon kuuluivat Componenta Wirshon takomot Ruotsissa, myynti- ja logistiikkayhtiö Componenta UK Ltd Englannissa, osakkuusyhtiö Kumsan A.S. Turkissa, palvelu- ja kiinteistöyhtiöt Suomessa sekä konsernin hallintotoiminnot.

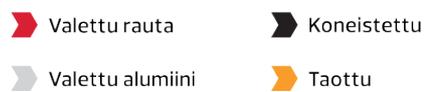
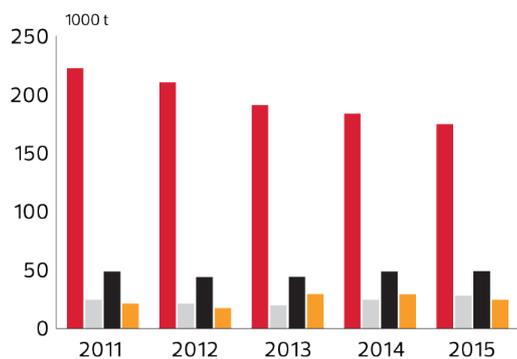
Divisioonan osuus koko konsernista

2015 Me	Tilaukanta	Liikevaihto*)	Liikevoitto**)	Henkilöstö keskimäärin ml. vuokratyövoima
Valimodivisioona	43,1	294	-4,9	2 530
Konepajadivisioona	21,0	124	1,6	434
Alumiinidivisioona	14,4	93	12,0	900
Muu liiketoiminta	14,4	110	-2,8	417

*) Sisältäen konsernin sisäiset eliminoinnit noin 25 % sekä valuaihiotoimitukset konsernin valimoista konsernin konepajoihin

***) Ilman kertaluonteisia eriiä ja taseen erien valuuttakurssimuutoksia

Tuotantotonnit

Valimodivisioona

Divisioonaan kuuluvat kaikki konsernin rautavalimot, jotka ovat erikoistuneet erilaisten kaavaustekniikoiden, erikokoisten kappaleiden ja sarjasuuruuksien mukaan.

Valimodivisioona vuonna 2015

Tuotantoyksiköt	Componenta Orhangazi Componenta Högfors Componenta Pori Componenta Suomivalimo Componenta Heerlen Componenta Weert	Turkki Suomi Suomi Suomi Hollanti Hollanti
Tilaukanta	Valimodivisioonan tilaukanta vuoden 2015 lopussa oli 43,1 Me (49,2 Me) eli 12 % matalammalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Tilaukanta muodostuu raskaan ajoneuvoteollisuuden, rakennus- ja kaivoskoneteollisuuden, koneenrakennusteollisuuden sekä maatalouskoneteollisuuden tilauksista.	
Liikevaihto	Valimodivisioonan liikevaihto laski edellisvuodesta ja oli 294 Me (308 Me).	
Liikevoitto	Divisioonan liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä ja taseen erien valuuttakurssieroja oli -4,9 Me (5,3 Me). Liikevoitto huononi edellisvuodesta pienemmistä volyymeistä, Turkin lakoista, Turkin liiran heikentymisestä ja korkeasta palkkakustannusinflaatiosta sekä tuotannon laatuongelmista johtuen. Kannattavuutta heikensi myös Hollannin valimoiden heikko tuloskehitys.	
Henkilömäärä	Valimodivisioonan henkilömäärä mukaan lukien vuokratyövoima oli vuoden lopussa 2 522 (2 557).	
Johto	Valimodivisioonan johtajana toimi Olli Karhunen.	

Konsernin isoin rautavalimo on Turkissa sijaitseva Orhangazin valimo, jossa otettiin tuotantokäyttöön uusi iso Disa-kaavauslinja. Uudella linjalla koko tuotanto raudan sulatuksesta valmiiden komponenttien pakkaukseen toimii yhtenä keskeytymättömänä tuotantovirtana. Lopetetusta Pietarsaaren valimosta siirretty modernisoitu Disa-linja korvasi Orhangazin kaksi vanhempaa kaavauslinjaa ja sen avulla lisättiin myös tuotantokapasiteettia.

Kokonaislaadun parantaminen oli yksi koko konsernin ja myös valimoiden keskeisiä tavoitteita vuonna 2015 tuottavuuden parantamisen ohella. Orhangazin

valimossa keskityttiin tuotannon ja tuotteiden laadun parannustoimenpiteisiin erityisesti toisella vuosipuoliskolla. Siihen liittyen aiemmin konsernitasoiset suunnittelu- ja laatuvarustukset siirrettiin suoraan valimon alaisuuteen ja niiden resurssit vahvistettiin. Tehty laatutyö sai kiitosta asiakkaalta, kun Caterpillar myönsi Orhangazin valimolle ja konepajalle pronssitason SQEP-sertifikaatin vakuudeksi korkean laatutason toimittajana. Samalla sertifikaatti on tunnustus Componentan asemasta Caterpillarin ensisijaisena kumppanina.

Myös Hollannin ja Suomen valimoissa tehtiin töitä paremman tuottavuuden ja laadun eteen. Parannusprojekteille asetettuja tavoitteita ei kuitenkaan täysin saavutettu.

Laatuongelmat ja niistä aiheutuneet arvioituja korkeammat laatukustannukset valimoissa heikensivät divisioonan tilikauden tulosta.

Componentan Hollannin valimoissa valmistauduttiin belgialaisen Ferromatrixin kanssa vuoden 2016 alussa

käynnistyvään tuotantoyhteistyöhön. Toimenpiteet liittyivät Heerlenin valimon furaanituotannon siirtoon Ferromatrixin valimoon Belgiaan ja tappiollisen furaanituotantolinjan sulkemiseen sekä yhteisen myynti- ja asiakaspalvelutoiminnan käynnistämiseen. Kesällä 2015 julkistetut suunnitelmat Weertin valimon tuotannon siirrosta Heerleniin otettiin vuoden lopussa uudelleen tarkasteltavaksi osana koko Componenta-konsernin strategiaa ja siihen liittyviä toiminnan uudelleenjärjestelyjä.

Rautavalimoissa keskityttiin laadun ja tuottavuuden parantamiseen.

Konepajadivisioona

Componentan konepajat koneistavat ja viimeistelevät valukomponentit asiakkaiden vaatimusten mukaisesti.

Konepajadivisioona vuonna 2015

Tuotantoyksiköt	Componenta Orhangazi Componenta Främmedstad Componenta Pistons	Turkki Ruotsi Suomi
Tilaukanta	Konepajadivisioonan tilaukanta vuoden 2015 lopussa oli 21,0 Me (22,1 Me) eli 5 % matalammalla tasolla kuin edellisvuonna. Tilaukanta muodostuu raskaan ajoneuvoteollisuuden, rakennus- ja kaivoskoneteollisuuden, koneenrakennus- sekä maatalouskoneteollisuuden tilauksista.	
Liikevaihto	Konepajadivisioonan liikevaihto kasvoi edellisvuodesta ja oli 124 Me (122 Me).	
Liikevoitto	Divisioonan liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä ja taseen erien valuuttakurssieroja oli 1,6 Me (3,8 Me). Syynä liikevoiton laskuun edellisvuodesta olivat alkuvuoden tuotantohäiriöt Främmedstadin konepajassa sekä kireän likviditeetin aiheuttamat ongelmat.	
Henkilömäärä	Konepajadivisioonan henkilömäärä mukaan lukien vuokratyövoima oli vuoden lopussa 421 (410).	
Johto	Konepajadivisioonan johtajana toimi Juha Alhonoja.	

Turkin Orhangazin konepajassa keskeiset toimenpiteet liittyivät laadun parantamiseen. Laatutarkastusten lisäämisellä saatiin virheet välittömästi korjattua ja näin asiakkaiden raportoidut laatu- ja toimintavirheet kääntyivät laskuun. Tehty laadunparannustyö sai kiitosta, kun iso asiakkaamme Caterpillar myönsi Componenta Orhangazille, mukaan lukien valimo ja konepaja, pronssitason SQEP-sertifikaatin osoituksena yksikön korkeasta laatu- ja toimintatasosta ja jatkuvasta korkealaatuisesta toiminnasta.

Vuonna 2016 Orhangazissa konepajassa käynnistyivät useita vuosia kestävästi ison asiakastilauksen mukaiset toimitukset. Sitä varten konepajaan asennettiin täysin uutta sukupolvea ja uutta teknologiaa edustava kaksikarainen työstökeskus.

Ruotsin Främmedstadin konepajassa päästiin keskittymään tuotantotoiminnan tehostamiseen ja tuottavuuden parantamiseen, kun arvioitua pidempään

vienyt SAP-toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto saatiin valmiiksi. Tuotesiirrot Främmedstadista Orhangazin konepajaan saatiin päätökseen vuoden 2015 viimeisellä vuosineljänneksellä. Jatkossa tuotanto Främmedstadissa toimii tehokkaasti yhdessä tilassa, kun toisesta tuotantohallista ja vanhoista työstökoneista luovuttiin.

Myös Främmedstadissa tehdään jatkuvaa työtä tuotteiden ja toiminnan laadun parantamiseksi. Sen tuloksena konepaja sai vuonna 2015 Caterpillarilta hopeatason SQEP-sertifikaatin. Tunnustuksena korkeasta laatu- ja toimintatasosta ja korkealaatuisesta toiminnasta se oli jatkoa Främmedstadin aiemmille vuosina 2013 ja 2014 saaduille Caterpillarin pronssitason SQEP-sertifikaateille. Pietarsaareissa toimivan mäntävalmistaja Pistonsin tuotannonlaajennus viimeisteltiin vuonna 2015. Uusi mäntien tuotantolinja on valmiina keväällä 2016 käynnistyvään uuden kokoluokan männän sarjatuohtoon.

Jatkuva laadunparannustyö
sai tunnustusta asiakkaalta.

Alumiinidivisioona

Alumiinidivisioona suunnittelee, valaa ja koneistaa henkilöautojen ja raskaiden ajoneuvojen alumiinikomponentteja sekä alumiinivanteita.

Alumiinidivisioona vuonna 2015

Tuotantoyksiköt	Componenta Manisa (alumiinivalimo) Componenta Manisa Wheels (alumiinivanteiden tuotantoyksikkö)	Turkki Turkki
Tilaukanta	Alumiinidivisioonan tilaukanta oli vuoden vaihteessa 14,4 Me (15,9 Me) eli 10 % matalampi kuin vuotta aiemmin. Tilaukanta muodostuu autoteollisuuden ja raskaan ajoneuvoteollisuuden tilauksista.	
Liikevaihto	Alumiinidivisioonan liikevaihto parani edellisvuodesta ja oli 93,0 Me (79,5 Me).	
Liikevoitto	Divisioonan liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä ja taseen erien valuuttakurssieroja oli 12,0 Me (8,2 Me). Liikevoitto parani edellisvuodesta kasvaneista volyymeistä ja toteutetuista hinnankorotuksista johtuen.	
Henkilömäärä	Alumiinidivisioonan henkilömäärä mukaan lukien vuokratyövoima oli vuoden lopussa 911 (831).	
Johto	Alumiinidivisioonan johtajana toimi Sabri Özdoğan.	

Alumiinidivisioonan yksiköissä suunnitellaan, valetaan ja koneistetaan ajoneuvojen alumiinikomponentteja ja -vanteita. Molemmat yksiköt, alumiinivalimo ja alumiinivanteiden tuotanto, toimivat lähes täydellä kapasiteetilla koko vuoden ajan.

Alumiinivalimossa uusien tuotteiden myynti kehittyi hyvin ja uudet tuotteet saatiin hyväksytysti tuotantoon. Vuonna 2015 valimo nosti laatustandarditasoaan täytettyään johtavien autonvalmistajien korkeimmat laatuvaatimukset alumiinikomponenttien valamisessa ja koneistamisessa.

Uudet tuotteet ja tuoteprojektit vauhdittivat myös uuden alumiinivalimon rakentamisprojektia. Rakennustyöt saatiin valmiiksi jo vuoden 2015 lopussa ja olemassa olevien koneiden asennukset päästiin aloittamaan vuoden 2016 alussa. Lisäksi uuteen valimoon tulee kilpailukykyä lisääviä ja laatutasoa

entisestään parantavia sekä kapasiteettia kasvattavia uusia koneita ja uutta automatiikka. Tutkimuksemme koskien vaihtoehtoisia valuteknologioita kuten Rheocasting'ia etenivät hyvin ja suunnittelemme niiden tuloksien hyödyntämistä tuotantomenetelmissämme.

Componenta valmistaa alumiinivanteita pääasiassa muille tuotemerkeille, mutta lisäksi omilla DJ- ja MAXX-vannetuotemerkeillä. Alumiinivanteiden osalta vuosi oli ennätyskellinen myynnissä ja tuotannossa. Saavutimme niin laatu- ja tuottavuus- kuin myös kannattavuustavoittemme. Isoin investointimme vuonna 2015 oli työstölastujen talteenotto- ja uudelleensulatuslaitteisto, joka vähentää tuotannon jätemääriä ja parantaa kannattavuutta jatkossa. Tavoittemme on jatkossa lisätä vannetuotannon automaatiota kustannusten optimoimiseksi ja kilpailukyvyyn ylläpitämiseksi.

Täytimme johtavien
autonvalmistajien
korkeimmat laatu- ja
toimitusaikavaateet.

Liiketoiminnan kehitys

Laadun, asiakaspalvelun ja kannattavuuden parantaminen olivat vuoden 2015 kehitystoimenpiteiden tavoitteena.

Componentan liiketoimintaa on valukomponenttien ja niistä koostuvien ratkaisujen suunnittelu ja valmistus. Asiakkaille tarjottava arvoketju sisältää valukomponentin tuotannon kaikki palvelut suunnittelusta valamiseen, koneistamiseen, pintakäsittelyyn ja logistiikkapalveluihin. Niiden avulla luodaan globaalisti tai paikallisesti toimiville asiakkaille heidän tarpeitaan vastaava ratkaisu.

Componentan rautavalimot ovat erikoistuneet eripainoisten komponenttien ja eripituisten tuotantosarjojen valmistamiseen, minkä ansiosta komponentin valmistuspaikaksi voidaan valita aina teknisesti sopivin ja kustannustehokkain valimo. Vastaava optimaalisin vaihtoehto valitaan koneistuspalveluiden osalta, jolloin kokonaisuus yhdessä ammattitaitoisen ja motivoituneen henkilöstön kanssa takaa parhaat tuotteet ja palvelut asiakkaalle.

Vuonna 2015 liiketoiminnan kehityksessä tavoitteena oli kannattavuuden ja kilpailukyvyyn parantaminen. Toimenpiteet kohdistuivat ennen kaikkea tuottavuuden tehostamiseen, toiminnan ja tuotteiden laadun parantamiseen ja kustannussäästöihin käynnissä olleen tehostamisohjelman ja strategisten tavoitteiden mukaisesti.

Konsernin rautavalimoissa jatkettiin edellisenä vuonna tehtyjen tuotantolinjojen siirtojen viimeistelyä ja uusien tuotteiden tuotannon aloittamista, mikä vaati monia tarkennuksia ja säätöjä prosessien eri vaiheissa. Orhangazin valimossa uudistettiin tuotannon rakennetta jakamalla valimon tuotantolinjat kahteen erilliseen oman johdon alla toimivaan tulosvastuulliseen tuotantoketjuun. Uuden toimintamallin sujuva aloitus varmistettiin kouluttamalla valimon lähes 70 työnjohtajaa. Suunnittelusta tuotantoon - tuoteprojektien läpivientiä tehostettiin

käyttöönottamalla systemaattinen projektinhallinta. Hyvän asiakaspalvelun tärkeyttä ja jokaisen vastuuta siinä korostavan Willingness to serve -koulutuksen suorittivat yhtiön johto ja asiakasrajapinnassa työskentelevät henkilöt kaikissa toimintamaissamme.

Laadunvarmistusprosesseja kehitettiin ja johtamiskäytäntöjä uudistettiin laatu- ja kustannusten pienentämiseksi sekä asiakaspalvelun ja asiakastyytyväisyyden parantamiseksi kaikissa yksiköissä. Hyvä laatu on keskeinen asiakasvaatimus toimitusvarmuuden ohella. Se on myös yksi asiakastyytyväisyyden keskeisiä mittareita. Vuonna 2015 tekemämme laatutyö sai tunnustusta, kun iso asiakkaamme Caterpillar myönsi Componenta Orhangazille Turkissa pronssitason SQEP-sertifikaatin ja Componenta Främmestad Ruotsissa hopeatason SQEP-sertifikaatin tunnuksena hyvä laadusta. Laatu- ja kustannusten pienentämisen osalta vuoden 2015 tavoitteet eivät toteutuneet ja toimenpiteet kustannusten alentamiseksi jatkuvat vuonna 2016.

Componentan visiona ja pitkän tähtäimen tavoitteena on olla asiakkaiden halutuin valuratkaisujen toimittaja. Yhteistyö asiakkaan kanssa käynnistyy usein jo tuoteprojektin alkuvaiheessa, jolloin Componentan asiantuntemusta ja osaamista materiaaleista, valamisesta ja koneistamisesta voidaan hyödyntää täysmääräisesti parhaan mahdollisen komponentin tai ratkaisun toteuttamiseksi. Vuoden 2015 toteutetun, vuosittain tehtävän asiakastyytyväisyystutkimuksen tulosten mukaan asiakkaat arvostavat Componentan henkilöstön ammattitaitoa, samaansa teknistä tukea tuotekehityksen varhaisessa vaiheessa ja asiakaspalvelun nopeita vastauksia. Yli 43 % asiakkaista sanoi suhteensa Componentaan parantuneen viimeisen vuoden aikana, kun taas 13 % koki suhteen heikentyneen.

**Yli 43 % asiakkaistamme
sanoo suhteensa
Componentaan parantuneen
viimeisen vuoden aikana.**

(Componentan Asiakastyytyväisyystutkimus 2015)

Asiakaspalvelun kehittäminen

Asiakkaan huomioiminen on avain menestykseen.

Componentan pitkän tähtäimen tavoitteena ja visiona on olla asiakkaiden ensisijainen kumppani. Vuonna 2015 yksi strategisista keskittymisalueistamme oli palvelu- ja laatuosaamisen parantaminen. Willingness to Serve -koulutus aloitettiin johdosta ja asiakasrajapinnassa työskentelevistä henkilöistä. Koulutuksen jälkeen jokainen sen käynyt allekirjoitti henkilökohtaisen palvelulupauksen, sillä asiakkaan huomioiminen ja hyvä asiakaspalvelu on jokaisen componentalaisen vastuulla.

Componenta toimittaa koko valukomponentin toimitusketjun kattavat palvelut niin paikallisesti kuin maailmanlaajuisesti toimiville asiakkaille. Konsernin asiakaspalvelu myynti-, suunnittelu- ja logistiikkapalvelut mukaan lukien oli vuonna 2015 keskitetty asiakaspalvelukeskuksiin. Ne sijaitsivat tuotantomaidemme Suomi, Turkki, Hollanti ja Ruotsi lisäksi Isossa-Britanniassa, Italiassa, Ranskassa, Saksassa, USA:ssa ja Venäjällä.

Osaavan henkilöstön lisäksi asiakas- ja suunnittelupalveluissa käytössä ovat konserninlaajuiset järjestelmät asiakkuudenhallintajärjestelmästä (CRM) suunnittelussa ja tuotekehityksessä hyödynnettäviin 3D CAD -työkaluihin sekä valamisen ja koneistuksen simulointiohjelmiin. Niiden lisäksi käytössä on systemaattinen projektinhallintajärjestelmä erityisesti asiakas- ja suunnitteluprojektien ja uusien tuotteiden tehokkaaseen ja nopeaan tuotannon aloittamiseen.

Suunnittelu on yhteistyötä

Vuonna 2015 toteutetun asiakastyytyväisyyskyselyn mukaan asiakkaat arvostavat hyvän laadun ja toimitusvarmuuden lisäksi asiakassuhteen

luottamuksellisuutta, pitkäaikaista kumppanuutta sekä suunnittelun hyvää laatua ja innovatiivisia ratkaisuja.

Componenta palvelee useilla asiakastoimialoilla toimivia yrityksiä. Toimialojen erilaisten vaatimusten ja haasteiden ymmärtäminen sekä valu- ja koneistusteknologian tarjoamien mahdollisuuksien yhteensovittaminen on osaamista, josta asiakkaamme hyötävät uusien ja innovatiivisten ratkaisujen muodossa. Yhteistyössä asiakkaiden kanssa toteutimme vuoden aikana lukuisia vaativia projekteja.

Hyvä laatu on asiakastyytyväisyyden perusta

Componentan valmistamat komponentit ovat usein asiakkaiden tuotteiden kriittisiä osia ja siksi komponenttien laatu on avainasemassa. Laatuun voidaan vaikuttaa jo kappaleen suunnitteluvaiheessa tehtävillä komponentin rakennetta ja valmistusta koskevilla päätöksillä.

Jatkuva parantaminen ja laadun varmistaminen koko toimitusketjussa ovat osa päivittäistä toimintaa. Kaikilla tuotantoyksiköillämme on sertifioidut laatu- ja ympäristöjärjestelmät. Vuonna 2015 laadun parantaminen ja laatu kustannusten alentaminen olivat konsernin kaikkien yksiköidemme tavoitteena. Tavoitteisiin ei kuitenkaan kaikilta osin päästy ja korkeat laatu kustannukset rasittivat konsernin 2015 tulosta.

Tehty työ sai kuitenkin myös kiitosta asiakkaiden taholta, kun yksikkömme Orhangazissa Turkissa ja Främmedadissa Ruotsissa saivat asiakkaan

myöntämän SQEP-sertifikaatin hyvästä laadusta ja toimitusvarmuudesta.

Asiakkaat arvostavat tuotteen kehityksen alkuvaiheessa saamaansa teknistä tukea.

(Componentan Asiakastyytyväisyystutkimus 2015)

Laatu ja toimitusvarmuus saivat eniten kritiikkiä asiakkailta.

(Componentan Asiakastyytyväisyystutkimus 2015)

Vastuullisuus

Vastuullisuus on osa liiketoimintaamme ja lähtee yhtiön arvoista, strategiasta ja toimintatavoista. Pidämme huolta toiminnan kannattavuudesta, ihmisistä ja ympäristöstä.

Otamme toiminnoissamme huomioon ISO 26000 – standardin ohjeet yhteiskuntavastuusta. Noudatamme toimintamaidemme lakeja ja määräyksiä sekä kaikille componentalaisille yhteisiä toimintaperiaatteita ja –ohjeita (mukaan lukien Componenta Way to Operate ja Code of Conduct) niin päivittäisessä johtamisessa ja toiminnassa kuin yhteistyössä kaikkien sidosryhmiemme kanssa. Konserninlaajuiset yhteiset arvot – avoimuus, rehellisyys ja toisten arvostus – ovat toimintamme perustana.

Componentan kaikissa tuotantoyksiköissä on kolmannen osapuolen sertifoimat laatu- ja ympäristöjärjestelmät. Turkin tuotantoyksiköissä Orhangazissa ja Manisassa sekä Suomivalimossa, Högforsin ja Porin valimoissa sekä Pistonsin mäntien valmistusyksikössä on myös sertifoitu OHSAS 18001 –työterveys- ja –turvallisuusjärjestelmä. Järjestelmän rakentaminen on käynnissä tai aloitetaan myös muissa tuotantoyksiköissä tavoitteena sen sertifiointi.

Taloudellinen vastuu

Componentan taloudellista vastuuta on kilpailukykyisen liiketoiminnan ja kannattavuuden varmistaminen ja omistaja-arvon kasvattaminen.

Tuotanto- ja asiakaspalvelutoimintoja pitkäjänteisesti kehittämällä tavoitteena on olla osaava ja luotettava kumppani asiakkaille ja sijoittajille.

Konsernin tehostamisohjelman tavoitteena vuonna 2015 oli lisätä tuotannon tehokkuutta ja alentaa kustannuksia ja siten parantaa liiketoiminnan kannattavuutta. Toteutetuista toimenpiteistä huolimatta tavoitteet eivät täysin toteutuneet.

Sosiaalinen vastuu

Componentan sosiaalinen vastuu on hyvää johtamista, ihmisten huomioon ottamista sekä osaamisen, hyvinvoinnin ja turvallisuuden kehittämistä. Henkilöstön osaamisen kehittäminen jatkui vuonna 2015 eri toimintamaissamme ja työhyvinvointia ja työturvallisuutta lisättiin erilaisin hankkein ja projektein.

Emme hyväksy minkäänlaista lahjontaa tai syrjintää missään tilanteessa. Componentassa ei raportoitu yhtään syrjintätapausta vuonna 2015.

Myös toimittajiemme osalta otamme huomioon ympäristön ja turvallisuuden vaatimukset sekä sosiaalisen vastuun ja eettisyyden periaatteet. Emme maksa lahjuksia tai muita laittomia maksuja. Componentassa ei ollut yhtään korruptiotapausta vuonna 2015.

Ympäristövastuu

Componentan ympäristövastuuseen kuuluu valukomponenttien ja niiden tuotannon ympäristövaikutusten minimointi raaka-aineesta valmiiksi valutuotteeksi. Componenta on myös merkittävä raaka-aineiden ja jätteiden kierrättäjä.

Jo komponenttisuunnittelussa ja materiaalivalinnoissa voidaan vaikuttaa tuotteen elinkaaren aikaisiin ympäristövaikutuksiin. Valukomponenttien pääraaka-aine on suureksi osaksi kierrätysmetallia, vuonna 2015 rautavalimoissa kierrätysteräksen osuus oli 68 %. Vuonna 2015 tuotantoprosessissa syntyneistä jätteistä 91 % toimitettiin hyötykäyttöön.

Tuotteiden ja toimintojen hyvä laatu tarkoittaa samalla tuotannon ympäristövaikutusten minimointia ja kustannustehokkuutta. Mitä parempaa laatua

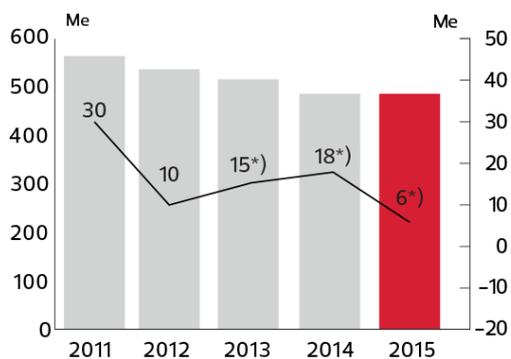
tuotamme, sitä vähemmän syntyy hylättyjä valukappaleita ja sitä vähemmän kuluu raaka-aineita, energiaa ja resursseja.

Henkilöstö maittain

- ▶ Turkki 62% (61%)
- ▶ Suomi 15% (16%)
- ▶ Hollanti 13% (13%)
- ▶ Ruotsi 10% (10%)

Liikevaihdon ja liikevoiton kehitys

▶ Liikevaihto — Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä

*) Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä ja taseen erien valuuttakursieroja

Componenta on sitoutunut jatkuvaan parantamiseen ja tuotannon ympäristövaikutusten vähentämiseen.

Ympäristövaikutukset

Minimoimme tuotannon ympäristövaikutuksia kehittämällä ympäristöystävällisempiä tuotantomenetelmiä ja -prosesseja.

Valukomponenttien tuotanto kuluttaa paljon energiaa ja tuotantoprosessissa syntyy myös huomattavia määriä jätteitä. Tärkeimmät ympäristönäkökohdat ja -tavoitteet Componentassa ovat energiankäyttö ja sen vähentäminen sekä jätteiden synnyn ehkäiseminen ja jätteiden hyötykäyttö kaatopaikalle läjittämisen sijasta.

Seuraamme ja mittaamme raaka-aineen kulutusta ja tuotannon päästöjä eli hiukkas- ja VOC-päästöjä sekä tuotannon aiheuttamaa ympäristömelua tuotantoyksiköissämme. Kaikki Componentan valimot ja takomot täyttävät niille myönnettyjen ympäristölupaehtojen päästö- ja melurajat.

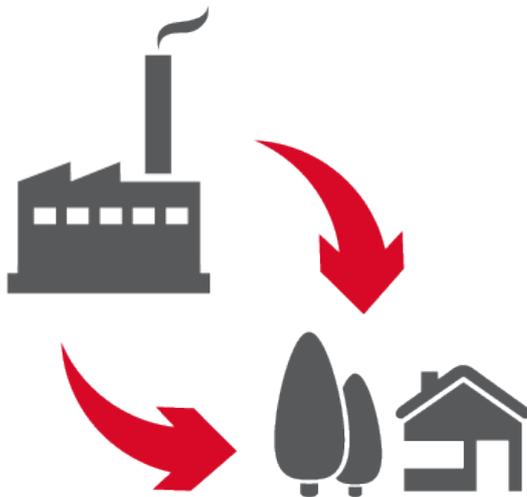
Componentan laatu-, ympäristö-, työterveys- ja -turvallisuuspolitiikka ohjaa laatuun ja ympäristönäkökohtiin liittyviä toimenpiteitämme. Jokaisessa tuotantoyksikössä on kolmansien osapuolten sertifoimat laatu- ja ympäristöjärjestelmät.

Yhteistyössä asiakkaan kanssa tehtävällä komponenttien suunnittelulla ja materiaalivalinnoilla voidaan vähentää komponenttien tuotannon- ja käytönaikaisia ympäristövaikutuksia. Tuotantoystävällinen valukappale valmistetaan kustannustehokkaasti ja samalla ympäristöystävällisesti hyödyntäen Componentan valu-, koneistus- ja materiaalitekniikan asiantuntemusta. Muun muassa kestävä ja kevyt materiaali ja optimaalinen rakenne pidentävät tuotteen käyttöikää ja vähentävät sen käytönaikaisia päästöjä.

Tuotannon ympäristövaikutuksia voimme vähentää myös hyvällä laadunhallinnalla. Tehokkaat prosessit ja kerralla oikein tehty hyvä laatu pienentävät energian- ja materiaalienkäyttöä sekä tehtävien työtuntien määrää. Se tarkoittaa samalla taloudellista toimintaa ja pienempiä kustannuksia.

Pietarsaaren tontin uusi elämä

Case

Componenta lopetti kesällä 2014 valimotoinnin Pietarsaarella ns. Siikaluodon teollisuusalueella, joka sijaitsee Pietarsaaren kaupungin keskustan itäpuolella.

Alueen kehittämiseksi Componenta järjesti keväällä 2015 yhdessä Pietarsaaren kaupungin kanssa yleisen aatekilpailun entisen konepaja- ja valimoalueen suunnittelusta. Kilpailun tavoitteena oli alueen teollisen perinteen ja omaleimaisuuden hyödyntäminen uuden kokonaisuuden osana. Ehdotuksia saapui kaikkiaan 31 ja ensimmäisen palkinnon sai UKI Arkkitechdit Oy:n ehdotus Rubikon. Arvostelupöytäkirjassa todettiin voittaneesta ehdotuksesta näin: "Ehdotus on vahvan kokonaisuutensa vuoksi joustava sekä mahdollistaa vaivattoman jatkokehittämisen

kadottamatta sen ansiokasta perusideaa. Kokonaisuudessaan työ on taitavasti tehty ja antaa hyvän kehiksen Pietarsaaren keskustan laajentumiselle." Alueelle on suunniteltu sijoitettavan mm. jalkapallostadion, asuntoja ja vapaa-ajan palveluita.

Tontilla on ollut teollista toimintaa yli 100 vuotta. Pitkän historian aikana alueelle on tehty kuonaa ja valimohiekkaa sisältäviä täyttöjä. Maaperän haitta-ainepitoisuuksia on tutkittu yli 80 pisteestä. Vuonna 2015 valmistuivat viimeiset täydentävät tutkimukset ja riskinarviointi. Haitta-aineet ovat pysyviä ja kulkeutumattomia eivätkä siksi aiheuta haittaa tai riskiä terveydelle tai ympäristölle alueen nykyisessä käytössä. Tutkimukset huomioidaan alueen uudelleen käyttöä suunniteltaessa.

**Componentan
tuotantolaitokset täyttävät
ympäristölupaehdoissa
määritellyt päästö- ja
melurajat.**

Katso lista kaikista Componentan tuotantolaitosten laatu-, ympäristö- ja työturvallisuussertifikaateista, www.componenta.com.

Hankinnat ja raaka-aineet

Vastuullinen raaka-aineiden hankinta luo pohjaa valukomponenttien laadulle ja ympäristövaikutusten vähentämiselle.

Tuotannon kriittisille raaka-aineille on Componentassa määritelty tarkat vaatimukset, ja seuraamme niiden täyttymistä toimittajien laaduntarkkailussa sekä omissa vastaanottotarkastuksissamme. Uudet raaka-aineet testataan tuotannossa aina ennen varsinaista käyttöönottoa. Esimerkiksi rautavalimoissa käytettävä kierrätysteräs ei saa sisältää epäpuhtauksia ja vaarallisia aineita kuten lyijyä. Jokainen sulatettu raaka-aine-erä analysoidaan tarkasti ennen kuin se valetaan komponenteiksi ja esimerkiksi juuri lyijy mitataan tuhannesosan tarkkuudella.

Optimiraaka-aineita käyttämällä tuotanto toimii tehokkaasti ja ympäristöystävällisesti. Vuonna 2015 Pistonsin konepajalla vaihdettiin fosfatointiin käytettävä kemikaali vaarattomampaan.

Valtaosa raaka-aineista hankitaan tuotantolaitoskohtaisesti ja niin läheltä kuin se raaka-

aineen vaatimusten ja saatavuuden kannalta on mahdollista. Konsernin yhteinen ostopoliittikka ja siihen liittyvät Code of Conduct -ohjeet varmistavat, että turvallisuus, ympäristöasiat, sosiaalinen vastuu ja eettiset periaatteet huomioidaan.

Hinnan ja laadun lisäksi toimittajien valintaan vaikuttavat monet ympäristön ja yhteiskunnan kannalta merkittävät asiat kuten kestävä kehitys, työolosuhteet, turvallisuus ja logistiikka. Edellytämme toimittajiltamme samoja laatuun, ympäristöön ja toimintatapoihin liittyviä standardeja, joita noudatamme omassa toiminnassamme. ISO-sertifikaatti on toimittajille minimimitavoite. Olemme arvioineet kaikki tärkeimmät raaka-aineiden toimittajat ja jatkoimme toimittaja-auditointeja myös vuonna 2015.

Vuonna 2015 Componenta osti raaka-aineita noin 206 miljoonalla eurolla. Suurin toimitusmaa oli Turkki.

Konfliktialueiden mineraalit – 3TG

Case

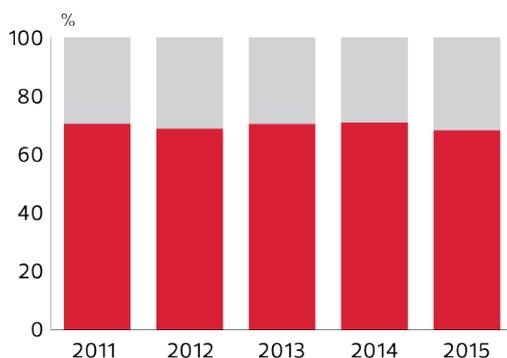
Kansainväliset toimenpiteet pyrkivät tukemaan ja edistämään mineraalien vastuullista hankintaa alueilta, joilla on aseellisia konflikteja tai niiden riski. Tällaisten konfliktialueiden mineraaleja ovat tina, volframi, tantaali tai kulta eli 3TG-mineraalit, joiden kaupasta saaduilla tuloilla aseistetut ryhmät ja turvallisuusjoukot rahoittavat toimintaansa.

Componenta on sitoutunut vastuulliseen hankintaan eikä käytä tuotteissaan konfliktialueilta peräisin olevia raaka-aineita. Componenta huolehtii hankintatoimensa vastuullisuudesta mm. noudattamalla kansainvälisten etujärjestöjen ja toimijoiden (EICC ja GeSI) hankintaohjeita ja suosituksia.

Valuraudan tuotannossa käytetään seosaineena tinaa enintään 0,2 % painosta valukappaleen vaadittujen mekaanisten ominaisuuksien mukaan. Componentan seosaineena käyttämä tina on 100 %:sesti peräisin Euroopassa sijaitsevilta kierrätyslaitoksilta. Muita niin sanottuja konfliktialueiden mineraaleja ei käytetä valurautatuotteiden tuotannossa.

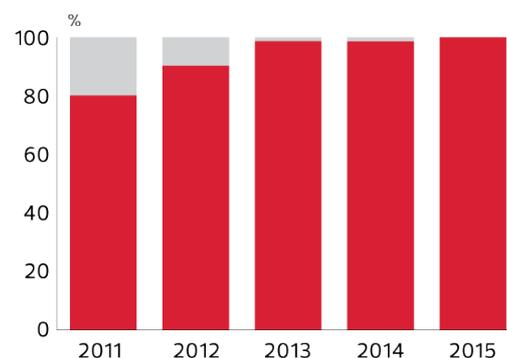
USA:ssa julkisten yhtiöiden on raportoitava vuosittain, käyttävätkö ne konfliktialueilta peräisin olevia mineraaleja. Sen selvittäminen vaatii niiltä toimitusketjua ja tavarantoimittajia koskevia selvityksiä myös EU:ssa. Vastaavaa lainsäädäntöä valmistellaan myös Euroopan unionissa.

Kierrätysmetallin ja harkon käyttö rautavalimoissa

➤ Kierrätysmetalli   ➤ Harkko

Alumiiniharkon ja sulan alumiinin käyttö alumiinivalimoissa

➤ Alumiiniharkko   ➤ Sula alumiini

Suunnittelu ja tuotekehitys

Hyvän suunnittelun tuloksena on vaatimukset täyttävä komponentti, jonka elinkaaren aikaiset ympäristövaikutukset on myös huomioitu.

Componentassa suunnittelu on kokonaisuus, joka kattaa uusien tai uudistettavien tuotteiden suunnittelun ja tuotekehityksen lisäksi myös niiden tuotannon käynnistämisen, tuotannosuunnittelun ja kokonaisvaltaisen projektinhallinnan. Suunnittelun osaamisen ja resurssien monipuolinen kehittäminen on ollut yksi keskeisiä kehitysalueitamme viime vuosina. Hyödynnämme suunnittelussa ajanmukaisia työkaluja ja menetelmiä kuten 3D CAD, valusimulointi, koneistussimulointi ja 3D-tulostus.

Suunnittelun ja tuotekehityksen hallinta sekä asiakkaiden tarpeiden ymmärtäminen ja niihin vastaaminen ovat toimintaa, jolla luomme lisäarvoa asiakkaille. Asiakkaiden vaatimukset uusista materiaaleista, uudenlaisista ominaisuuksista valukomponenteille ja kokonaisratkaisuihin ohjaavat yhdessä tehtävää suunnittelua. Hyvän suunnittelun tuloksena saadaan komponentti, joka materiaaliltaan, rakenteeltaan ja käyttöominaisuuksiltaan on paras mahdollinen ja joka saadaan nopeasti tuotantoon ja edelleen markkinoille. Samalla on mahdollista laskea tuotteen kustannuksia sekä sen valmistuksen ja käytön aikaisia ympäristövaikutuksia. Uusi lainsäädäntö kuten

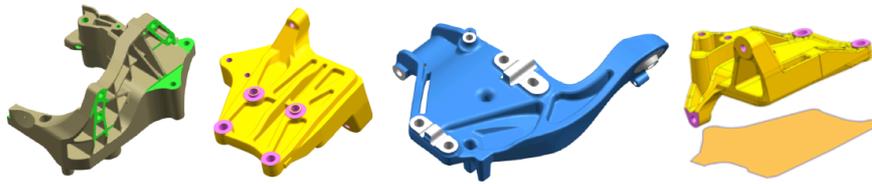
esimerkiksi ajoneuvojen uudet päästörajoitukset, tarjoavat liiketoimintamahdollisuuksia, kun uudet rajoitukset voidaan täyttää esimerkiksi keventämällä ajoneuvojen painoa ja siten pienentämällä niiden hiilidioksidipäästöjä. Tulevaisuudessa alumiinin käyttö komponenttien raaka-aineena tulee tästä syystä kasvamaan.

Componentan valimoissa valetaan monia erilaisia rauta- ja alumiinilaatuja, mikä mahdollistaa aina kullekin komponentille sopivimman materiaalin valinnan. Olemme myös mukana uusien entistä parempien ja kestävämpien valumateriaalien kehittämisessä. Viimeisin tuotantoon ottamamme SSF-rauta ja sen erinomaiset lujuus- ja kestävyysominaisuudet mahdollistavat aiempaa kevyempien ja ohutseinäisempien komponenttien valmistuksen. Samalla siitä tehdyt komponentit ovat käytössä kestävämpiä, mistä hyötävät sekä ajoneuvon tai koneen valmistaja että loppukäyttäjä.

Alla tuloksia yhteistyössä asiakkaiden kanssa toteutetuista projekteista.

Case

Kevyemmät tuotteet täyttävät haasteelliset päästörajoitukset

Tavoite

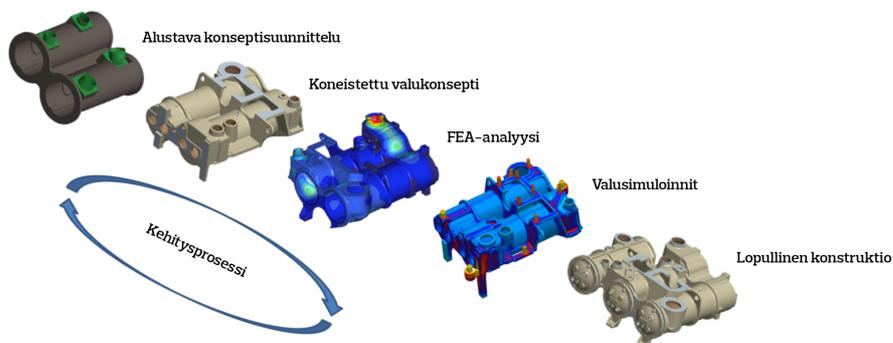
Kuorma-auton metallilevystä/valuraudasta valmistettujen komponenttien korvaaminen kevyemmällä alumiinivalukomponenteilla.

Kehitystyö ja lopputulos

Tekninen tutkimus tehtiin yhdessä asiakkaan suunnittelutiimin kanssa. Asiakas toimitti myös FEA-analyysin ja kuormituskokeiden tulokset. Valuosan suunnittelu mukaan lukien tarvittavat modifikaatiot ja valusimuloinnit tehtiin Componentan Manisan alumiinivalimossa. Lopputuloksena useiden kuorma-auton komponenttien materiaali vaihdettiin onnistuneesti alumiiniksi, minkä ansiosta niiden paino väheni 40–60 %.

Case

3-vaiheisen jälkijähdyttimen kokoonpanon kehittäminen

Tavoite

Esikootun jäähdyttimen koko valmistusketjun optimointi mukaan lukien valaminen, koneistus, maalaus, esikokoonpano, testaus, sertifiointi ja kokoonpano.

Kehitystyö ja lopputulos

Kehitystyö tehtiin tiiviissä yhteistyössä asiakkaan ja koko tuotantoketjun toimijoiden kanssa. Lopullinen konstruktio täytti kaikki vaatimukset kaikkien vaiheiden – konseptisuunnittelun, FEA-analyysin, valusimuloinnin, koneistettavuuden, painetestien ja tuotteen elinkaaren aikaisten kustannusten – osalta.

Tuotannon energiatehokkuus

Seuraamme tuotannon energiankäyttöä ja toteutamme toimenpiteitä energiatehokkuuden parantamiseksi.

Valimoissa raaka-aineen sulatus ja sulan kuumenapito kuluttavat paljon energiaa, minkä vuoksi Componenta on iso energiankäyttäjä. Seuraamme aktiivisesti energiankäyttömääriä ja pyrimme tehostamaan energiankäyttöä erilaisin toimenpitein kuten valusuunnittelulla ja rajoittamalla kuumenapitouunien käyttöä. Myös tuotantomäärät ja kuormituksen tasaisuus vaikuttavat energiankäytön tehokkuuteen.

Vuonna 2015 kokonaisenergiankäyttömme laski edellisvuodesta hieman ja oli 657 GWh. Käytetystä energiasta 67 % oli sähköenergiaa. Valimot kuluttivat yli 90 % kaikesta energiasta. Tuotantoon suhteutettu energiankulutus rautavalimoissa nousi 3 %, mikä johtui edellisvuotta alhaisemmasta kapasiteetin käyttöasteesta.

Suomessa ja Hollannissa Componenta on sitoutunut valtakunnallisiin energiankäytön vähentämistavoitteisiin. Suomessa olemme mukana vapaaehtoisessa vuoteen 2016 ulottuvassa eri teollisuudenalojen energiansäästö- ja energiatehokkuussopimuksessa. Energiakatselmusten tekeminen muuttui Suomessa suurten yritysten kuten Componentan osalta lakisääteiseksi vaatimukseksi vuonna 2015. Hollannissa olemme mukana maan valimoiden ja metallurgiateollisuuden yhteisessä Roadmap to 2030 -tavoiteohjelmassa, jossa tavoitteena on 50 %:n energiansäästö vuonna 2030 vuoteen 2005 verrattuna.

Energiakatselmuksista tietoa energiatehokkuuden parantamiseen

Case

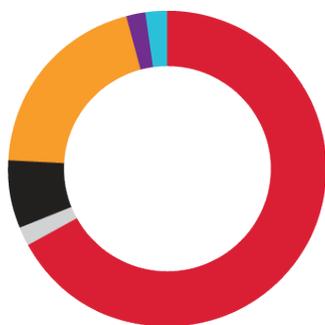
Energiatehokkuuteen liittyen Suomessa tuli vuoden 2015 alusta voimaan laki, jonka mukaan suurten yritysten kuten Componentan piti tehdä energiakatselmus 5.12.2015 mennessä. Huomioimme lain vaatimukset heti ja näin yritykseen saatiin koulutettua pätevä energiakatselmusten vastuuhenkilö ensimmäisten joukossa.

Energiakatselmuksessa koottiin yhteen Componentan kaikkien Suomen yksiköiden energiankäytöt. Siinä huomioitiin myös muut kuin tuotantolaitokset, joiden energiankäytön Componenta on raportoinut jo vuosien ajan. Energiakatselmuksessa osa toiminnoista otetaan myös tarkempaan tarkasteluun. Componentassa tällaisiksi valittiin Porin valimon sulatto ja Högfors-Ruukin lämpökeskusten polttoaineen ja lämmitysmuodon valinta.

Tarkastelussa ilmeni, että Porin sulatossa energiakustannuksia voitaisiin säästää 11 % muutoksia tekemällä. Kaikkien muutosehdotusten takaisinmaksuajaksi laskettiin alle 5 vuotta. Päätöksiä toteutettavista toimenpiteistä ei vielä ole tehty.

Sen sijaan Högfors–Ruukin lämpökeskuksen kaukolämpöön siirtyminen ei tällä hetkellä toisi kustannussäästöä, koska öljyn hinta on alhainen. Alueen kahdessa pienemmässä lämpökeskuksessa maalämpöön siirtymiselle saatiin 7 – 10 vuoden takaisinmaksu aika. Seuraamme energian hintakehitystä ja teemme tulevat päätökset sen mukaan.

Energiankulutuksen jakautuminen energialähteittäin

- Sähkö 67 % (68 %)
- Maakaasu 20 % (18 %)
- Kaukolämpö 2 % (4 %)
- Öljy 2 % (2 %)
- Koksi 7 % (7 %)
- Nestekaasu 2 % (2 %)

Energiankulutuksen jakautuminen tuotantolaitoksittain

- Rautavalimot 78 % (78 %)
- Alumiinituotanto 13 % (13 %)
- Konepajat 3 % (2 %)
- Takomot 6 % (7 %)

Päästöt

Hiekasta syntyvä pöly on merkittävin päästö, hiilidioksidipäästöt määrällisesti pieniä.

Componentan tuotannon merkittävimmät päästöt liittyvät valimoissa syntyvään pölyyn ja haihtuviin orgaanisiin yhdisteisiin eli VOC-päästöihin. Hajupäästöjä syntyy jonkin verran. Niiden lisäksi pyritään vähentämään mm. tuotantoyksiköiden aiheuttamia meluhaittoja. Koneistaminen ja takominen eivät aiheuta merkittäviä päästöjä.

Valimossa käytettävä muottihiekka ja sen sideaineet aiheuttavat pölyämistä prosessin eri vaiheissa. Valimon sisällä pölyä torjutaan kohdepoistoin ja sen leviäminen ulkoilmaan estetään suodatinlaitteistojen avulla. Vuonna 2015 jatkettiin edelleen suljetusta Pietarsaaren valimosta suodatinlaitteistojen siirtoa, yksi suodatinlaitos siirrettiin Turkin Orhangaziin ja toinen Högforsin valimoon. Högforsin valimoon Karkkilaan siirrettävän suodatinlaitoksen asennustyöt jatkuivat vuoden 2016 vuoden puolelle.

VOC-päästöjä syntyy tuotantoprosessissa käytettävistä amiineista ja liuottimista. Liuottimista syntyviä päästöjä

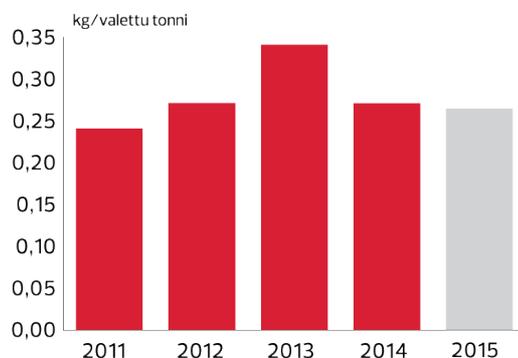
on pienennetty ottamalla käyttöön vesiohenteiset maalit ja peitosteet. Amiinikaasuja on vähennetty happopesureilla.

Hiilijalanjälki

Componentan tuotannosta syntyviä kasvihuonekaasuja ovat vain valimoissa palamisen yhteydessä syntyvät suorat hiilidioksidipäästöt. Määrällisesti ne eivät ole merkittäviä suhteutettuna muihin tuotannon ympäristönäkökohtiin.

Hiilijalanjälkeä pienentävät toimenpiteet Componentassa ovat mm. raaka-aineiden ja valmiiden tuotteiden kuljetusten optimointi. Olemme myös vähentäneet päästöjä aiheuttavaa matkustamista selvästi ja sisäiset yhteistyöpalaverit hoidetaan nykyisin jokaisesta konsernin toimipaikasta löytyvien videoneuvottelulaitteiden välityksellä.

Valimoiden pölypäästöt

Amiinit ja liuottimet (VOC-päästöt)

Jätteet ja kierrätys

Suuri osa Componentan tuotannon jätteistä lajitellaan hyötykäyttöön.

Suhteessa tuotettuihin tuotteisiin Componentan tuotannossa syntyy paljon jätteitä materiaalien sisäisestä kierrosta huolimatta. Kertamuottivalimoissa, joita kaikki Componentan rautavalimot ovat, jätettä voi syntyä jopa enemmän kuin valuja, minkä vuoksi jätteiden hyötykäyttö ja jätteiden syntymisen ehkäiseminen on tärkeää. Vuonna 2015 Componentan tuotantolaitoksissa syntyi jätteitä kaikkiaan 130 505 tonnia, joista noin 91 % hyödynnettiin. Hyötykäyttöön toimitetun jätteen suhteellinen määrä suureni johtuen Orhangazin valimon jätteiden paremmasta hyötykäyttöasteesta. Lähes kaikki Componentassa syntyvät jätteet lajitellaan ja lajittelemattoman jätteen osuus vuonna 2015 oli vain 0,7 % kokonaisjättemäärästä.

Yli 40 % konsernin vuoden 2015 jättemäärästä syntyi Turkin Orhangazin valimossa. Orhangazin valimon jätteistä hyötykäyttöön toimitettiin miltei 90 %. Orhangazissa uusittiin muottihiekan regenerointilaitos ja hankittiin keernanmurskauslaite loppuvuodesta 2014, minkä ansiosta tuotantojätteiden

määrä väheni vuonna 2015. Orhangazissa jatkettiin jätteisiin liittyvää kehitystyötä 2015.

Componentasta hyötykäyttöön menevät jätteet ovat muun muassa metalleja, kuonia, hiekkoja ja pölyjä. Koemme jätteiden hyötykäytön edistämisen ja uusien hyötykäyttökohteiden löytämisen tärkeäksi, minkä vuoksi osallistuimme myös vuonna 2015 moniin erilaisiin jätteiden hyötykäyttöön tähtääviin projekteihin.

Lähes kaikki Componentan käyttämästä vedestä kuluu valimoissa, joissa sitä käytetään valettujen kappaleiden jäähdtyksessä ja muottihiekan valmistuksessa. Muutamilla tuotantolaitoksillamme on omat jätevedenkäsittelylaitokset, jolloin veden kierrättäminen prosessissa vähentää jätevesilaitokselle toimitettavan veden määrää. Osa valimoista käyttää jäähdtykseen lähellä olevan vesistön vettä. Componentan jätevesilaitoksille toimittamasta vedestä 77 % on peräisin Manisan alumiinivalimosta ja vannetuoannosta.

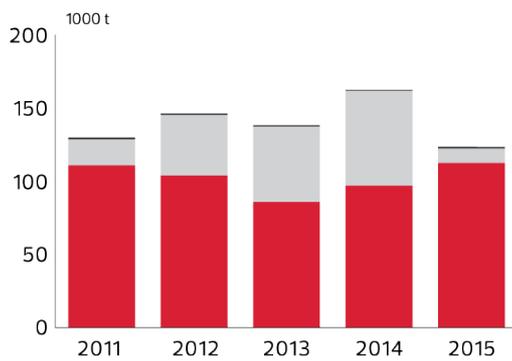

**Lähes kaikki
Componentassa syntyvät
jätteet lajitellaan.**

**Noin 90 % Orhangazin
valimon jätteistä toimitettiin
hyötykäyttöön.**

Jätteet

- ▶ Lajiteltu ja hyötykäytetty
- ▶ Lajiteltu, mutta ei hyötykäytetty
- ▶ Lajittelematon

Kustannukset ja investoinnit

Tuotannon ympäristövaikutuksia vähentävät investoinnit pienentävät myös ympäristökustannuksia.

Componentassa ympäristökustannuksiin lasketaan suoraan ympäristöön liittyvät kustannukset, kuten jätehuolto- ja jätevesihuolto sekä ympäristön suojeluun liittyvät toimet. Ylivoimaisesti suurin osa kustannuksista aiheutuu tuotantojätteiden käsittelystä.

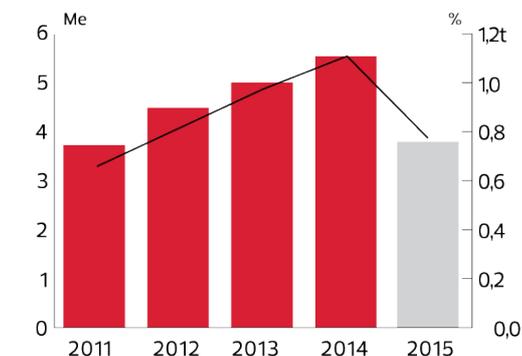
Vuonna 2015 ympäristökustannukset olivat 0,8 % liikevaihdosta. Kustannukset laskivat 29 % edellisvuodesta 3,9 Me:oon pääasiassa pienemmän jätemäärän ansiosta.

Componentassa jokainen investointi arvioidaan myös sen ympäristövaikutusten osalta. Uudet koneet ja laitteet ja muutokset tuotantotavoissa voivat vaikuttaa

muun muassa energian ja raaka-aineiden käyttöön ja päästöihin.

Konsernin vuoden 2015 investoinneista 1,2 Me oli investointeja, joilla vähennetään myös tuotannon ympäristövaikutuksia. Ympäristöinvestointeja tehtiin pääasiassa Orhangazin valimossa, jossa ne kohdistuivat hiukkaspäästöjen hallintaan, jätteiden käsittelyyn ja turvallisuusasioihin. Osa investoinneista kuten jätteiden käsittely aloitettiin jo vuoden 2014 puolella ja osa kuten suodatinjärjestelmän uusiminen jälkikäsitteilylinjalle 1 jatkuu vielä vuonna 2016.

Ympäristökustannukset

Ympäristökustannukset
%/liikevaihdosta

Ympäristökustannusten jakautuminen

Jätehuolto 80 % (85 %)
 Jätevesihuolto 4 % (3 %)
 Ilmakehän suojelu 7 % (4 %)
 Maaperän ja pohjavesien suojelu 2 % (3 %)
 Biologisen monimuotoisuuden ja maisemien suojelu 0 % (0 %)
 Muut ympäristönsuojelutoimet 7 % (5 %)

Vastuullinen työnantaja

Vastuullisuutta ovat hyvä johtaminen, ihmisten huomiointi sekä osaamisen, työhyvinvoinnin ja -turvallisuuden kehittäminen.

Sosiaalinen vastuu perustuu Componentan henkilöstöpolitiikkaan, johtamisen periaatteisiin sekä arvoihin - avoimuuteen, rehellisyyteen ja toisten arvostamiseen. Kunnioitamme työntekijöidemme oikeuksia ja kansainväliset ihmisoikeus- ja tasa-arvosopimukset ovat Componentan toimintakulttuurissa itsestään selvä lähtökohta.

Strategista henkilöstöjohtamista

Componentassa henkilöstöstrategia on osa liiketoimintastrategiaa, ja henkilöstöön kohdistuvilla kehittämistoimilla on aina kiinteä yhteys liiketoiminnan kehittämiseen ja strategiaan painopistealueisiin. Seuraamme ja analysoimme aktiivisesti ulkoisia trendejä, jotka vaikuttavat resurssien saatavuuteen niin pitkällä kuin lyhyellä aikavälillä. Seuraamme myös yhteiskunnallisia ja taloudellisia muutoksia, jotka voivat vaikuttaa resursseihin, ja valmistaudumme mukautumaan niihin.

Työtyytyväisyyden säännöllinen seuranta

Selvitämme henkilöstön työtyytyväisyyttä ja työilmapiiriä säännöllisesti. Vuonna 2015 kaikille toimihenkilöille toteutettiin aiempien vuosien mukaisesti Pulse-kysely. Kyselyn tulokset läpikäytiin toiminnoittain ja tarvittavista kehitystoimenpiteistä sovittiin tiimikohtaisesti sekä toiminnoittain.

Pulse-kyselyn lisäksi toteutimme myös Heartbeat-henkilöstökyselyn tuotantoyksiköissämme työskenteleville. Kyselyiden vastauksissa esiin tulleet kehitys- ja parannusehdotukset otetaan huomioon ja tarvittavista kehitystoimenpiteistä sovitaan yksikkökohtaisesti. Henkilöstökyselyiden lisäksi rohkaisemme ja tuemme jatkuvaa vuoropuhelua työntekijöiden ja esimiesten välillä.

Avainluvut

	2015	2014	2013	2012	2011
Henkiöstön määrä keskimäärin ml. vuokratyövoima	4 281	4 438	4 464	4 642	4 717
Henkilöstön määrä kokoaikaiseksi muutettuna, FTE ml. vuokratyövoima	3 658	3 727	3 617	3 855	4 003
Muutos vuoden aikana, %	-4	-1	-4	-2	14
Poissaolot sairauden ja työtapaturmien vuoksi, % *)	5	5	5	4	4
Rekrytoinnit	608	563	388	546	746

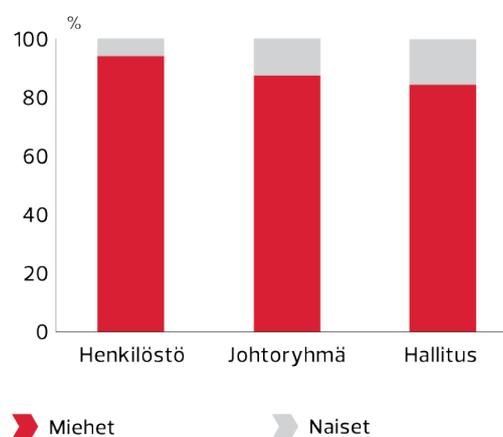
Vaihtuvuus, %	19	23	15	18	17
Työsuhteen tyyppi, %					
Vakituisen	85	85	86	82	73
Määräaikainen	8	8	8	9	16
Vuokra	7	7	6	9	10

*) Sisältää kaikki poissaolopäivät ensimmäisestä viimeiseen

Henkilöstön ikäjakauma

Henkilöstön ja johdon sukupuolijakauma

Henkilöstösuunnittelu

Henkilöstösuunnittelulla varmistetaan tarvittavat resurssit strategian ja kehitysprojektien toteuttamiseksi.

Strateginen henkilöstösuunnittelu ja proaktiiviset toimenpiteet varmistavat resurssien oikea-aikaisuuden ja projektien tehokkaan toteutuksen. Vuonna 2015 toteutimme vuosittaisen konserninlaajuisen resurssi- ja potentiaalikartoituksen. Yksikkötasolta käynnistyneen prosessin avulla luotiin selkeä ja kokonaisvaltainen ymmärrys olemassa olevista resursseista ja kyvykkyyksistä. Kartoituksen aikana tarkasteltiin myös seuraaja-, varamies- ja urasuunnitteluun liittyviä

kysymyksiä sekä tunnistettiin erityisesti uransa alkuvaiheessa olevia lahjakkuuksia kehitystarpeineen.

Strategisen henkilöstösuunnittelun yksi keskeinen tavoite on myös kehittää konsernissa tarvittavaa osaamista ja näkemystä ura- ja tehtäväkierron kautta. Kansainvälisen osaamisen ja kokemuksen vaihtumista tuettiin lyhyillä ja keskipitkillä avainhenkilöiden ulkomaankomennuksilla.

Tarvittavaa osaamista kehitetään myös ura- ja tehtäväkierron kautta.

Johtamiskyvykkyyksien kehittäminen

Esimestyön kehittämisohjelmien ja valmennusprosessien avulla parannetaan myös johtamiskulttuuria ja työhyvinvointia.

Organisaation ja henkilöstön johtamiseen liittyen käynnistettiin vuonna 2015 useita esimestyön kehittämisohjelmia ja valmennusprosesseja. Niiden sekä kehitysprojektien avulla vahvistetaan ja parannetaan johtamiskulttuuria ja kokonaisvaltaista työhyvinvointia.

Esimestyötä on määrätietoisesti kehitetty urakierron, arviointien, rekrytointien ja kehittämisohjelmien avulla. Ohjelmat toteutetaan joko konserninlaajuisina tai maakohtaisina yhdessä sisäisten ja ulkoisten valmentajien kanssa. Valmennusprosessien osana hyödynnetään Componentalle räätälöityjä työkaluja, kuten 360-arviointeja, Disc-työtapa-analyysejä ja muita kyvykkyyksiarviointeja.

Valmennus- ja kehitysohjelmien lisäksi vuonna 2015 henkilöstön yleistä osaamista kehitettiin järjestämällä

koulutuksia työturvallisuuteen, laatuun, ympäristöasioihin ja eri tietojärjestelmiin liittyen.

Kehityskeskustelut

Henkilöstön osaamista ja tavoitteiden saavuttamista kartoitetaan kaksi kertaa vuodessa järjestettävillä kehityskeskusteluilla. Niissä arvioidaan ja keskustellaan työntekijöiden kanssa heidän tavoitteistaan, suunnitelmistaan, kyvykkyyksistään ja urakehityksen mahdollisuuksista. Keskustelujen avulla halutaan varmistaa, että jokaiselle työntekijälle pystytään tarjoamaan hänen kykyjään vastaava työtehtävä, taso ja vastuualue, jossa hän pääsee hyödyntämään ja jatkuvasti kehittämään osaamistaan.

Case

Challenger

Vuonna 2015 Componenta käynnisti Challenger-kehitysohjelman yrityksen nuorille lupauksille.

Ohjelman tavoitteena on laatia osallistujille yksilöllinen kehityssuunnitelma, jonka avulla voidaan tukea osallistujien ammatillista kasvua ja lisätä heidän liiketoimintaan ja talouteen liittyvää osaamistaan hyödyntämällä Componentan strategiaa. Ohjelman avulla yhtiö haluaa myös tehostaa nuorten lupauksien johtajuustaitoja ja sitouttaa heidät organisaatioon.

Ohjelma koostuu henkilökohtaisista toimenpiteistä, mutta sisältää myös konserninlaajuisia ja maakohtaisia työpajoja.

Henkilöstön koulutus

► Lukio- tai ammattikoulutus 54 % (56 %)

► Peruskoulutus 26 % (24 %)

► Korkeakoulututkinto 13 % (13 %)

► Opistotutkinto 7 % (7 %)

Työhyvinvointi ja turvallisuus

Työympäristöä kehitetään ja työhyvinvointia parannetaan yhdessä työntekijöiden kanssa.

Kokonaisvaltaisen työhyvinvoinnin kehittäminen ja turvaaminen ovat keskeisiä Componentassa. Kaikissa toiminnoissamme noudatamme tuotantoa sekä tukitoimintoja koskevia määräyksiä, kunkin toimintamaan paikallisiin säädöksiin mukautuen. Yksiköissämme työntekijöille on järjestetty tarvittavat työhyvinvoinnin ja -terveyden palvelut. Tavoitteemme on onnettomuusriskien minimointi ja ennaltaehkäisy. Järjestämme yksiköissä jatkuvasti työturvallisuuskoulutuksia ja huolehdimme, että henkilöstöllä on päivitetyt, sopivat ja riittävät työkalut käytössään.

Ennaltaehkäisemme työkyvyn heikkenemistä kattavilla työterveyspalveluilla kaikissa maissamme.

Tavoitteena on sairauspoissaolojen merkittävä vähentyminen ennaltaehkäisevien toimenpiteiden kautta. Suomen toiminnoissamme jatkoimme vuonna 2014 pilotoidun työterveysjohtamisjärjestelmän sisäanajoa, mikä on vähentänyt sairauspoissaoloja.

Työhyvinvoinnin tueksi ja sairauksien ennaltaehkäisemiseksi järjestämme henkilöstölle tilaisuuksia, jotka liittyvät fyysiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin ja työssäjaksamiseen. Vuonna 2015 jokaisessa toimintamaassa järjestettiin erilaisia urheilu- ja kulttuuritapahtumia. Näitä olivat esimerkiksi golfkilpailut, jalkapallo-ottelut ja retket historiallisiin nähtävyyksiin ja teatteriin.

Systemaattista terveysjohtamista

Case

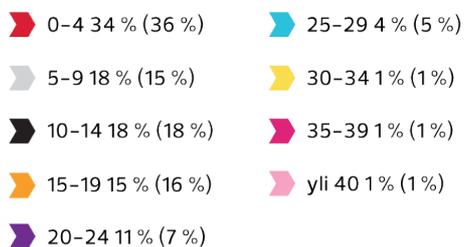
Osana jatkuvaa henkilöstön työterveyden kehittämistä vuoden 2015 aikana Componentan Suomen yksiköissä otettiin käyttöön terveysjohtamisen palveluita ja työkaluja täydentämään normaalia työterveyshuoltoa. Niiden tavoitteena on tukea ennaltaehkäisevästi henkilöstön työhyvinvointia sekä reagoida mahdollisiin työkykyä heikentäviin asioihin mahdollisimman ripeästi.

Systemaattinen terveysjohtaminen perustuu aktiivisen tuen toimintamalliin, joka määrittelee toimintatavat sairauspoissaolotilanteissa sekä tilanteissa, jotka vaativat esimieheltä alaistensa työhyvinvointia tukevia toimenpiteitä. Poissaoloja ja mahdollisia toimenpiteitä hallinnoidaan HealthManager-tietojärjestelmällä.

Työterveyshuoltokäytäntöjen kokonaisvaltaiseen kehittämiseen liittyen otettiin käyttöön myös HealthDesk-terveyspuhelinpalvelu lyhyitä sairauspoissaoloja varten. Terveyspuhelimien sairaanhoitaja kartoittaa työntekijän terveydentilan ja antaa hoito-ohjeita sekä sopii jatkotoimenpiteistä.

Kokonaisvaltaisten työterveyspalvelujen tavoitteena on ollut vähentää sairauspoissaoloja merkittävästi. Vuonna 2015 sairauspoissaolot vähenivät 24 prosenttia vuodesta 2014 (2014: 6,1 %, 2015: 4,7 %), jääden näin selvästi alle teollisuuden keskiarvon (2014: 5,8 %). Saavutetut kustannussäästöt sairauspoissaolojen vähenemisestä olivat 440 000 euroa.

Työssäolovuodet

Työnantajamielikuvan kehittäminen

Yhteistyö korkeakoulujen ja oppilaitosten kanssa lisää myös Componentan ja toimialan tunnettuutta.

Componentalla on vuosien myötä vakiintunut vahva yhteistyöverkosto tiettyjen korkeakoulujen ja oppilaitosten kanssa, jotka kouluttavat alamme opiskelijoita. Vuonna 2015 yhteistyötä näiden instituutioiden kanssa jatkettiin, muun muassa järjestämällä opiskelijoille valimovierailuja sekä osallistamalla opiskelijamessuille. Lisäksi syvensimme yhteistyötä valittujen opiskelijayhteisöjen kanssa.

Oppilaitosyhteistyön lisäksi teemme yhteistyötä myös muiden instituutioiden ja organisaatioiden kanssa sekä osallistumme tärkeisiin tapahtumiin paikallistasolla. Esimerkiksi Turkissa olemme aktiivisesti mukana vuosittain järjestetyssä lasten päivässä.

Kansainvälinen harjoittelu

Vuonna 2015 jatkettiin Componentan neljättä International Trainee -ohjelmaa. Ohjelman tavoitteena on varmistaa osaavat ja strategisesti tärkeät tulevaisuuden resurssit sekä kehittää Componentan ja toimialan tunnettuutta opiskelijoiden keskuudessa. Ohjelma jakaa tietoa ja osaamista tarjoamalla harjoittelijoille mahdollisuuden tutustua eri yksiköihin ja toimintoihin sekä vahvistaa Componentan ja oppilaitosten välistä yhteistyötä.

Kansainvälinen harjoitteluohjelma

Case

Componentan kaksivuotisen kansainvälisen harjoitteluohjelman tavoitteena on rekrytoida ja kehittää nuoria lahjakkuuksia toimintamaissamme mm. talouden, suunnittelun, myynnin ja tuotannon tiimeissä. Ohjelman toisena kesänä vuonna 2015 toteutettiin vaihtojakso ulkomailla.

Kansainväliset vaihtojaksot järjestettiin liiketoimintayksiköissä tai Componentan pääkonttorissa Helsingissä. Jokainen harjoittelija sai oman projektitehtävänsä viimeisteltäväksi ulkomaan harjoittelujakson aikana.

Harjoitteluohjelman jälkeen monet harjoittelijat ovat jääneet työskentelemään yritykseen kokoaikaisina toimihenkilöinä tai tekemään lopputyötään. Yrityksenä tarjoamme mielellämme

työmahdollisuuksia harjoittelijoille, jotka tekivät hyvää työtä ohjelman aikana ja osoittivat oikeaa asennetta asiakkaita ja kollegoja kohtaan.

"Harjoittelu ulkomailla oli hieno ja harvinainen mahdollisuus. Toimiminen erilaisessa työympäristössä ja työskentely ulkomaalaisten kanssa oli haastavaa mutta mukavaa." – *Kansainvälinen harjoittelija 2014 – 2015*

Arvoa sidosryhmille

Kannattavalla liiketoiminnalla ja jatkuvalla kehitystyöllä luomme arvoa sidosryhmillemme.

Componentan tärkeimmät sidosryhmät ovat asiakkaat, henkilöstö sekä omistajat ja sijoittajat. Myös rahoituslaitokset, materiaalityöntekijät ja alihankkijat sekä yhteiskunta, viranomaiset ja tuotantoyksiköidemme naapurusto ovat sidosryhmiämme.

Componenta toimii sidosryhmiensä kanssa avoimesti, yhteistyötä tehden ja heidän odotuksiinsa vastaten. Sidosryhmien kanssa käydään jatkuvaa vuoropuhelua ja heiltä saatava palaute huomioidaan yhtiön toiminnassa ja sen kehittämisessä.

Ympäristöstä ja ihmisistä huolehtimisen lisäksi vastuullisuus on myös liiketoiminnan kannattavuudesta ja kilpailukyvyvystä huolehtimista toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi. Tuottava liiketoiminta, riittävät resurssit ja hyvä taloudenhoito luovat edellytykset myös muille vastuullisuuden osa-alueille ja kestäväälle kehitykselle sekä turvaavat yrityksen toimintaedellytykset nyt ja tulevaisuudessa.

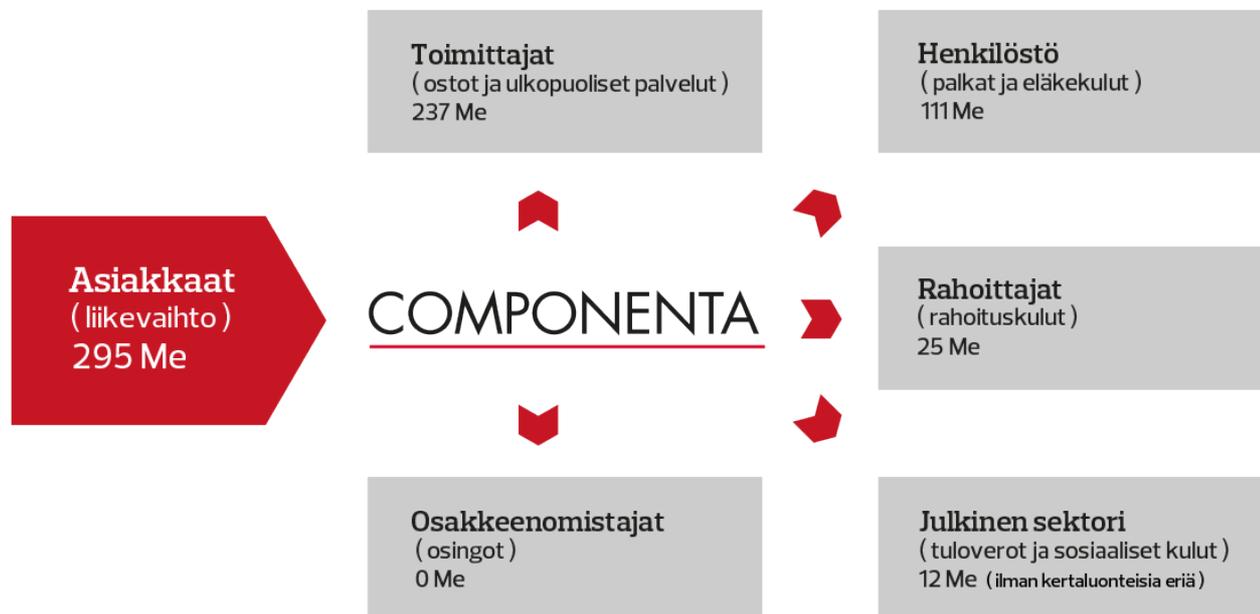
Valamisen ja koneistamisen asiantuntijana Componenta tekee asiakkaidensa kanssa suunnitteluyhteistyötä, jonka tuloksena asiakas saa tarvitsemansa valukomponentit ja -ratkaisut. Componentan asiakaskunta koostuu ajoneuvojen, koneiden ja

laitteiden valmistajista ja vuonna 2015 kysyntä asiakastoimialoillamme vaihteli. Vuoden aikana solmimme lukuisia uusia toimitussopimuksia ja otimme tuotantoon uusia tuotteita. Componentan liikevaihto säilyi samalla tasolla kuin vuotta aiemmin.

Componenta on pörssiyritys, jolla vuoden 2015 lopussa oli 2 670 osakkeenomistajaa. Huolimatta monista toimenpiteistä ja kehityssuunnitelmista yhtiön tuloskehitys on viime vuosina jäänyt alle tavoitteiden. Vuonna 2015 tulokseen vaikuttivat tuottavuuden odotettua heikompi kehitys, korkeat laatu- ja kustannukset ja yhtiön kireä likviditeettitilanne. Myöskään tehostamisohjelman kautta tavoitellut kustannussäästöt eivät toteutuneet odotetusti. Componentan hallitus aloitti marraskuussa 2015 muutostyön, joiden osalta tullaan etenemään asteittain, kunnes yhtiön kannattavuus on tavoitteiden mukainen.

Componentassa työskenteli vuoden 2015 lopussa noin 4 270 osaavaa työntekijää. Tuotantolaitoksemme sijaitsevat eri maissa paikkakunnilla, joissa ne ovat alan merkittäviä toimijoita ja työllistäjiä täyttäen kaikki lakeihin, eettisiin ja ympäristöön liittyvät vaatimukset ja odotukset.

Taloudellisen lisäarvon jakautuminen

**Tärkeimmät
sidosryhmämme ovat
Asiakkaat, Henkilöstö,
Omistajat ja sijoittajat**

Sidosryhmäyhteistyö

Aktiivista yhteistyötä ja vuoropuhelua sidosryhmien kanssa vuonna 2015.

Toimimme sidosryhmiemme kanssa avoimesti ja yhteistyötä tehden ja vastaamme heidän odotuksiinsa. Käymme jatkuvaa vuoropuhelua sidosryhmiemme kanssa ja huomioimme heiltä saatavan palautteen toiminnassamme ja sen kehittämisessä.

Yhteydenpito ja tapaamiset asiakasyritysten osto-, suunnittelu- ja laatuhenkilöiden ja -tiimien kanssa jatkuivat tiiviinä. Asiakkaat tutustuivat myös tuotantoyksiköihimme ja suorittivat tarvittavat auditoinnit muun muassa uusien tuotteiden tuotannon alkaessa.

Vuonna 2015 asiakkailta saamamme palaute kertoi, että heidän on helppo tavoittaa oikeat henkilöt Componentassa ja saada nopeasti vastaukset kysymyksiinsä. Palautteen mukaisesti keskitämme kehitystoimenpiteemme vuonna 2016 erityisesti laadun ja toimitusvarmuuden parantamiseen.

Toteutamme vuosittain konsernin toimihenkilöille ilmapiirikartoituksen kaikissa toimintamaissamme. Vuonna 2015 kartoituksen tulokset kertoivat muun muassa, että henkilöstöllä on vahva halu kehittää yhteistä toimintatapaamme. Tiedon jako, esimiestyö ja omien vastuiden tunnistaminen ovat hyvällä tasolla ja asiakkaille tärkeitä palveluolttiutta ja laatua ollaan halukkaita parantamaan. Työntekijöille vastaava ilmapiirikartoitus toteutetaan joka toinen vuosi.

Osakkeenomistajia ja sijoittajia tavattiin vuoden mittaan monissa tilaisuuksissa ja tapaamisissa. Componenta osallistui myös Sijoitus-Invest 2015 -tapahtumaan Helsingissä ja Pörssisäätiön sijoittajatilaisuuteen. Myös rahoittajien kanssa käytiin keskusteluja vuoden mittaan ja erityisesti vuoden loppupuolella yhtiön rahoitustilanteeseen liittyen.

Tuotannon raaka-aineisiin ja materiaaleihin sekä muihin hankintoihin ja toimituksiin liittyen käytiin vuoropuhelua toimittajien kanssa. Jatkoimme myös toimittaja-auditointeja, sillä edellyttämme tavarantoimittajiltamme Componentan noudattamien sertifikaattien ja standardien mukaista toimintaa.

Componenta on toimintamaissaan jäsenenä kansallisissa valimoyhdistyksissä, kauppakamareissa ja monissa muissa järjestöissä sekä mukana oman toimialansa yhteistyöelimissä ja -projekteissa. Vuonna 2015 osallistuimme myös kehitysprojekteihin yhdessä muiden yritysten, yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa.

Componentan edustajat kertoivat yhtiön tarjoamista harjoittelu- ja uramahdollisuuksista ja tapasivat opiskelijoita ja potentiaalisia työntekijöitä monissa yliopistojen ja korkeakoulujen rekrytointi- ym. tapahtumissa Suomessa, Turkissa, Hollannissa ja Ruotsissa vuoden 2015 aikana.

Turkissa Componenta osallistui moniin rekryointitapahtumiin vuonna 2015.

Kannattavuuden kehitys

Kannattavuus vuonna 2015 heikkeni edellisvuodesta.

Vastuullisuus on myös liiketoiminnan kannattavuudesta ja kilpailukyvyistä huolehtimista toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi. Componentan liikevaihto vuonna 2015 oli samalla tasolla kuin edellisvuonna, mutta liikevoitto jäi edellisvuotta pienemmäksi. Tuottavuuden paraneminen ja arvioidut kustannussäästöt konsernin tehostamisohjelman toimenpiteistä eivät toteutuneet odotetusti. Heikon tuottavuuden kehityksen lisäksi kannattavuutta heikensivät laatuongelmista aiheutuneet kustannukset, paikallisista lakoista aiheutuneet ylimääräiset kustannukset ja kustannustason nousu Turkissa sekä Främmeštadin tuotantohäiriöistä johtuneet ongelmat. Pitkään jatkunut heikko tuloskehitys johti loppuvuonna hallituksen käynnistämiin toimenpiteisiin, yhtiön toimitusjohtajan vaihtumiseen ja muutoksiin yhtiön johdossa ja strategiassa.

Joulukuussa käynnistyivät rakenteelliset muutokset, joiden osalta tullaan etenemään asteittain, kunnes yhtiön kannattavuus on tavoitteiden mukainen. Valmisteilla olevan strategian mukaisesti Componenta tulee keskittymään rautavaluissa volyymitaan keskisuuriin tuotesarjoihin ja alumiinivaluihin sekä pyrkii kasvattamaan kaikkien tuotantolaitosten käyttöasteita. Siihen liittyen tullaan toteuttamaan liiketoimintarakenteen strateginen tarkastelu, joka sisältää mahdollisia tuotantolaitosten sulkemisia tai

myyntejä, tuotannon siirtoja ja muita kannattavuuden selvään parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä.

Valmisteltavan strategian mukaiset toiminnan painopisteiden muutokset johtivat huomattaviin pitkäaikaisten omaisuuserien alaskirjauksiin ja laskennallisten verosaamisten alaskirjauksiin, jotka heikensivät tilikauden 2015 tulosta.

Componentan johtamisjärjestelmän selkeyttämällä ja organisaatorakenteen yksinkertaistamisella karsitaan kiinteitä kustannuksia. Samalla toimenpiteiden tavoitteena ovat liiketoimintayksiköiden ydinosaamisen kehittäminen sekä asiakaspalvelun ja laadun oleellinen parantaminen. Vuoden 2016 alusta alkaen liiketoiminta on jaettu viiteen liiketoiminta-alueeseen, jotka koostuvat paikallisista valimoista, konepajoista ja takomoista sekä sisältävät myös myyntiyhtiöt. Osana muutosta konsernitason myynti-, suunnittelu-, laatu- ja asiakaspalvelutoiminnot siirrettiin liiketoimintayksiköihin, jotka jatkossa toimivat tulosvastuullisesti.

Componentan hallituksen joulukuussa 2015 aloittamien rahoitusneuvottelujen tavoitteenaan on turvata maksuvalmius sekä valmisteilla olevan uuden strategian toteuttamisedellytykset. Neuvottelut rahoituslaitosten ja muiden sijoitusinstituutioiden kanssa ovat jatkuneet alkuvuoden 2016 aikana.

Componentan taloudelliset tavoitteet ja toteutuma 2015

	Toteutuma 2015	Tavoite 2015
Liikevoitto *)	1,2 %	vähintään 8 %
Omavaraisuusaste	4,6 %	vähintään 40 %
Sijoitetun pääoman tuotto *)	2,0 %	vähintään 15 %

*) Ilman kertaluonteisia eriä ja operatiivisia valuuttakurssieroja

Vastuullinen johtaminen

Vastuullisuus perustuu yhtiön arvoihin ja sen johtamista ohjaavat yhtenäiset toimintatavat ja -periaatteet.

Componentan arvot – avoimuus, rehellisyys ja arvostus – ovat vahva perusta konsernin päivittäiselle toiminnalle ja yhteistyölle sidosryhmien kanssa.

Kaikille yhteiset toimintaperiaatteet ja -ohjeet, konsernin johtamisperiaatteet ja ohje vastuullisista toimintatavoista (Code of Conduct) takaavat samanlaiset sisäiset prosessit ja yhteistyökäytännöt riippumatta yksikön ja toiminnon sijaintipaikasta tai -maasta.

Componentalla on toimintaa kymmenessä maassa. Noudatamme toiminnassamme voimassa olevia lakeja ja säädöksiä sekä yleisesti hyväksytyjä toimintatapoja kaikissa toimintamaissamme.

Kunnioitamme työntekijöiden oikeuksia ja paikallista työlainsäädäntöä kaikkialla ja kaikissa tilanteissa. Kansainväliset ihmisoikeus- ja tasa-arvosopimukset ovat Componentan toimintakulttuurissa itsestään selvä lähtökohta.

Konsernin ostopolitiikka varmistaa turvallisuuden, ympäristön, sosiaalisen vastuun ja eettisten periaatteiden huomioimisen ostoissa. Componenta ei

maksa lahjuksia tai muita laittomia maksuja liiketoiminnasta, eikä tavarantoimittajia suosita.

Valukomponenttien tuotannolla on ympäristövaikutuksia, joita pyrimme minimoimaan kehittämällä ympäristöystävällisempiä tuotantomenetelmiä ja -prosesseja. Komponenttien suunnittelulla voimme auttaa vaikuttamaan myös lopputuotteen käytön aikaisten ympäristövaikutusten pienentämiseen.

Componenta Oyj:n hallinto ja johtaminen perustuvat Suomen lakeihin, yhtiöjärjestykseen sekä Helsingin pörssin sääntöihin ja Suomen Finanssivalvonnan määräyksiin ja ohjeisiin. Componenta noudattaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia.

Riskienhallinta on osa yhtiön valvontajärjestelmää, millä varmistamme yhtiön liiketoimintaan vaikuttavien riskien tunnistamisen, arvioinnin ja seurannan. Sen avulla voimme ennakoida liiketoimintaan vaikuttavat uhkat ja mahdollisuudet ja varmistaa liiketoiminnan jatkuvuuden.

Raportointiperiaatteet

Componenta raportoi vastuullisuudestaan osana vuosikertomusta.

Componentan verkkoraporttina julkaistava vuosikertomus 2015 koskee tilikautta 1.1. - 31.12.2015. Vuosikertomus sisältää tiedot Componentan liiketoiminnasta, strategiasta ja tavoitteista sekä toiminnan tuloksista mukaan lukien yritysvastuuseen liittyvät asiat eli toiminnan taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristövaikutukset. Tilinpäätös 1.1. - 31.12.2015 sisältäen hallituksen toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen on liitetty verkkovuosikertomukseen pdf:nä.

Componenta raportoi toiminnan ympäristövaikutuksista ensimmäisen kerran vuonna 2003. Vuodesta 2006 lähtien Componentan vastuuraportointi on kattanut kaikki kolme vastuullisuuden osa-aluetta, taloudellisen, sosiaalisen ja

ympäristövastuun, ja niitä koskien julkaistiin erilliset vastuuraportit vuosilta 2006 - 2010. Koska vastuullisuus Componentassa linkittyy suoraan yhtiön strategiaan ja tavoitteisiin ja on osa liiketoimintaa, on sen raportointi ollut osa vuosikertomusta vuodesta 2011 alkaen.

Vuoden 2015 sosiaalisen vastuun luvut kattavat koko konsernin henkilöstön. Ympäristötiedot raportoimme niistä konsernin Suomessa, Turkissa, Hollannissa ja Ruotsissa sijaitsevista tuotantoyksiköistä, joilla on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Taloudellisen vastuun luvut on laadittu IFRS-standardeja noudattaen ja ne on tilintarkastettu. Muilta osin raportin tiedot ovat varmentamattomia.

Hallinnointiperiaatteet

Componentan hallinto ja johtaminen.

Componenta-konsernin emoyhtiö on Componenta Oyj ("Componenta" tai "yhtiö"), Suomessa rekisteröity julkinen yhtiö, jonka osake on listattu Helsingin pörssissä. Emoyhtiö ja sen tytäryhtiöt muodostavat Componenta-konsernin. Componentan pääkonttori sijaitsee Helsingissä.

Componentan hallinto ja johtaminen perustuvat Suomen lakeihin, yhtiön yhtiöjärjestykseen sekä Helsingin pörssin sääntöihin ja Suomen Finanssivalvonnan määräyksiin ja ohjeisiin. Hallinnointia ja johtamista ohjaavat Componentan arvot ja toimintaperiaatteet, -politiikat ja menettelyohjeet. Vuonna 2015 Componenta noudatti Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia vuodelta 2010, joka on saatavissa verkossa osoitteessa www.cgfinland.fi ja jonka mukaisesti julkaistaan Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2015 sekä Palkka- ja palkkioselvitys vuodelta 2015.

Componentan Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2015 julkaistaan erillisenä kertomuksena yhtiön internetsivulla osoitteessa www.componenta.com ja tässä vuosikertomuksessa. Tämä vuosikertomuksen hallinnointiosion sisältö vastaa täysin mainittua erillistä selvitystä. Componentan hallituksen tarkastusvaliokunta on kokouksessaan 5.2.2016 käsitellyt vuoden 2015 hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen.

Componentan hallintoelimet

Componentassa ylintä päätösvaltaa käyttävät osakkeenomistajat yhtiökokouksessa. Yhtiökokous valitsee yhtiön hallituksen ja tilintarkastajan.

Yhtiötä johtavat hallitus ja toimitusjohtaja.

*) Componenta-konsernin taloushallinto suorittaa konserniyhtiöiden sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman puitteissa yhteistyössä ulkoisten tilintarkastajien kanssa.

Konsernitasolla operatiivisesta toiminnasta vastaa toimitusjohtaja. Konsernin johtoryhmä avustaa ja tukee toimitusjohtajaa hänen tehtävässään. Divisioonatasolla toiminnasta vastaavat liiketoimintadivisioonien johtajat johtoryhmiensä avustamina.

Vuonna 2015 Componenta raportoi tuloksesta ja liiketoiminnan kehityksestä alla olevan rakenteen mukaisesti.

Componenta-konserni

Liiketoiminta-divisioonat
= raportointisegmentit

Valimodivisioona

Konepajadivisioona

Alumiinidivisioona

Liiketoimintadivisioonaan kuuluvat tuotantoyksiköt

Orhangazi, TR
Weert, NL
Heerlen, NL
Högfors, FI
Pori, FI
Suomivalimo, FI

Orhangazi MS, TR
Främmostad, SE
Pistons, FI
Wirsbo, SE *)

Manisa, TR
Manisa Wheels, TR

*) Konsernin ulkoisessa raportoinnissa Componenta Wirsbo on osa Muuta liiketoimintaa

Yhtiökokous

Componentan ylin päätöksentekoeelin on yhtiökokous. Componentan yhtiökokous on pidettävä kuuden kuukauden kuluttua tilikauden päättymisestä.

Yhtiökokous päättää osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan sille kuuluvista asioista, joita ovat muun muassa tilinpäätöksen vahvistaminen, voitonjaosta päättäminen sekä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan valinta.

Jokaisella Componentan osakkeenomistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen. Yhdellä osakkeella on yksi ääni yhtiökokouksessa.

Osakkeenomistajalla on oikeus saada yhtiökokoukselle osakeyhtiölain mukaan kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta riittävän hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää yhtiökokoukseen.

Vuonna 2015 varsinainen yhtiökokous kokoontui 11.3.2015 Helsingissä. Kokouksessa oli edustettuna 48 % yhtiön osakkeista ja äänistä.

Hallitus

Varsinainen yhtiökokous valitsee vuosittain Componentan hallituksen, johon yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluu 3 - 7 jäsentä. Hallituksen toimikausi kestää seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hallituksen jäsenten enemmistön on oltava yhtiöstä riippumaton. Lisäksi vähintään kahden mainittuun enemmistöön kuuluvista jäsenistä on oltava riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Riippumattomuus arvioidaan Suomen listayhtiöiden hallintokoodin suosituksen 15 mukaisesti.

Hallituksen palkkioista päättää varsinainen yhtiökokous.

Hallitus laatii itselleen kirjallisen työjärjestyksen. Hallituksen keskeisimmät tehtävät ovat:

- Valvoa Componentan johtamista ja toimintaa ja tehdä merkittävät strategiaan, investointeihin, organisaatioon, yritysjärjestelyihin ja rahoitukseen liittyvät päätökset.
- Nimittää toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmän jäsenet, hyväksyä organisaatorakenne ja kannustinjärjestelmien periaatteet.
- Varmistaa, että yhtiön kirjanpito, varainhoidon valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty.
- Hyväksyä keskeiset toimintaperiaatteet ja arvot sekä vahvistaa vuosittaiset toimintasuunnitelmat ja budjetit.
- Tehdä ehdotukset yhtiökokoukselle ja kutsua yhtiökokous koolle.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta. Hallitus on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on paikalla ja joista yhden täytyy olla hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Componentan lakiasiaintohtaja osallistuu hallituksen kokouksiin sihteerinä.

Hallitus arvioi toimintaansa puheenjohtajan johdolla vuosittain. Lisäksi hallitus tarkastaa konsernin hallinnointiperiaatteet vuosittain ja tekee niihin muutoksia tarvittaessa.

Vuonna 2015 yhtiökokous valitsi Componentan hallituksen seuraavat seitsemän jäsentä:

- Olavi Huhtala, johtaja, SSAB Europe -liiketoiminta-alue
- Olli Isotalo, johtaja, Cargotec Oyj, Kalmar
- Perttu Louhiluoto, johtaja, Metso Oyj, Palvelut
- Riitta Palomäki, talousjohtaja, Uponor Oyj
- Matti Ruotsala, operatiivinen johtaja (COO), Fortum Oyj
- Tommi Salunen, puheenjohtaja ja partneri, Aava Advisors Oy
- Harri Suutari, hallitusammattilainen

Hallitus valitsi keskuudestaan puheenjohtajaksi Harri Suutarin ja varapuheenjohtajaksi Matti Ruotsalan. 16.11.2015 Harri Suutari erosi hallituksen jäsenyydestä ja siirtyi Componenta Oyj:n toimitusjohtajaksi. Samasta päivästä alkaen hallitus valitsi uudeksi puheenjohtajaksi Matti Ruotsalan ja varapuheenjohtajaksi Olavi Huhtalan. Kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia sekä yhtiöstä että suurimmista osakkeenomistajista.

Hallituksen jäsenten laajempi esittely on tämän verkkovuosikertomuksen osiossa [Hallitus](#).

Vuoden 2015 aikana hallitus kokoontui 17 kertaa. Hallituksen jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksiin oli 99 %. Componentan lakiasiaintohtaja Pauliina Rannikko osallistui kokouksiin sihteerinä.

Hallitus arvioi toimintaansa puheenjohtajan johdolla helmikuussa 2016.

Konsernin hallintoperiaatteet päivitettiin hallituksen kokouksessa 29.5.2015.

Hallituksen ja sen valiokuntien osallistuminen kokouksiin 2015

Läsnäolo kokouksissa				
Hallituksen jäsen	Alkaen vuodesta	Valiokuntajäsenyys vuonna 2015	Hallitus	Tarkastusvaliokunta
Harri Suutari	2012 – 2015 1)	-	14/14	-
Matti Ruotsala (pj)	2012 2)	-	17/17	-
Olavi Huhtala (varapj)	2014 3)	Tarkastusvaliokunta	17/17	4/5
Olli Isotalo	2015 4)	-	16/16	-
Perttu Louhiluoto	2015 4)	-	15/16	-
Riitta Palomäki	2012	Tarkastusvaliokunta (pj)	17/17	5/5
Tommi Salunen	2013	Tarkastusvaliokunta	17/17	5/5
Heikki Lehtonen	1987 – 2015 5)	-	1/1	-

- 1) hallituksen puheenjohtaja 16.11.2015 asti, jolloin erosi hallituksesta
- 2) hallituksen puheenjohtaja 16.11.2015 alkaen, sitä ennen varapuheenjohtaja
- 3) hallituksen varapj 16.11.2015 alkaen
- 4) hallituksen jäsen 11.3.2015 alkaen
- 5) hallituksen jäsen 11.3.2015 asti

Valiokunnat

Tarkastusvaliokunta

Componentalla on hallituksen tarkastusvaliokunta, jossa on vähintään kolme jäsentä. Hallitus valitsee varsinaisen yhtiökokouksen päätyttyä keskuudestaan tarkastusvaliokunnan puheenjohtajan ja jäsenet vuodeksi kerrallaan. Tarkastusvaliokunnan jäseniä valittaessa otettiin huomioon tarkastusvaliokunnan jäseniä koskevat pätevyysvaatimukset.

Tarkastusvaliokunnan kaikki jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallitus on vahvistanut valiokunnalle kirjallisen työjärjestyksen.

Tarkastusvaliokunnalla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan hallitus tekee päätökset asioista valiokunnan valmistelun pohjalta. Valiokunnan puheenjohtaja raportoi valiokunnan työstä valiokunnan kokousta seuraavassa hallituksen kokouksessa.

Tarkastusvaliokunnan kokousten kutsu ja materiaalit lähetetään kaikille hallituksen jäsenille, joilla on oikeus osallistua tarkastusvaliokunnan kokouksiin.

Tarkastusvaliokunnan tehtävät ovat:

- Seurata ja valvoa tilinpäätösraportoinnin prosessia ja varmistaa että raportointiprosessi tuottaa oikeaa tietoa, sekä hyväksyä tärkeät laskentaperiaatteet.
- Tarkastaa ja valvoa vuosikertomusten ja tilinpäätösten sekä osavuositarkastusten laatua ja oikeellisuutta
- Seurata yhtiön taloudellista tilaa ja rahoituksen riittävyyttä ja valmistella asioita ja ehdotuksia hallitukselle tarpeen mukaan.
- Seurata konsernin sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta sekä suunnitelmia ja prosesseja.
- Tarkastaa yhtiön antama Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

- Tarkastaa ulkoisen tilintarkastuksen suunnitelma ja seurata tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta, hyväksyä ulkoisen tilintarkastuksen budjetti sekä uudet toimeksiannot, jotka ylittävät tarkastusvaliokunnan erikseen asettamat rajat.
- Tavata ulkoinen tilintarkastaja neljännesvuosittain ja tarkastaa kaikki ulkoisen tilintarkastajan antamat olennaiset raportit.
- Arvioida tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta, erityisesti sen tarkastettaville yrityksille tarjoamia palveluita.
- Valmistella tilintarkastajan valintaa koskeva päätösehdotus.
- Tavata yrityksen johtoa, toimitusjohtajaa ja talousjohtajaa sekä riskienhallinnasta vastaavia henkilöitä.

Tarkastusvaliokunta arvioi säännöllisesti toimintaansa ja työskentelytapojaan ja tekee niitä koskevan itsearviointin kerran vuodessa.

Vuonna 2015 hallitus valitsi tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Riitta Palomäen ja jäseniksi Olavi Huhtalan ja Tommi Salusen. Tarkastusvaliokunta kokoontui vuoden aikana 5 kertaa.

Tarkastusvaliokunnan jäsenten osallistuminen kokouksiin oli 93 %. Tarkastusvaliokunnan sihteerinä toimi lakiasianjohtaja Pauliina Rannikko. Valiokunnan kokouksiin osallistuivat säännöllisesti myös Componentan toimitusjohtaja ja talousjohtaja sekä tilintarkastajat.

Tarkastusvaliokunta arvioi toimintaansa ja työskentelytapojaan vuonna 2015.

Nimitystoimikunta

Componentalla on osakkeenomistajien nimitystoimikunta. Osakkeenomistajista tai osakkeenomistajien edustajista koostuvan nimitystoimikunnan tehtävänä on vuosittain valmistella

ja esitellä seuraavalle varsinaiselle yhtiökokoukselle tehtävät ehdotukset hallituksen jäseniksi ja hallituksen jäsenten palkkioiksi.

Nimitystoimikunta kutsutaan vuosittain kokoon pyytämällä yhtiön kolmea suurinta osakkeenomistajaa per 31. elokuuta nimeämään yksi jäsen nimitystoimikuntaan. Lisäksi yhtiön hallituksen puheenjohtaja toimii nimitystoimikunnan asiantuntijajäsenenä.

Nimitystoimikunnan jäsenet valitsevat keskuudestaan nimitystoimikunnan puheenjohtajan.

Nimitystoimikunnan ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle yhtiön hallituksen puheenjohtaja ja sen jälkeen kokoukset kutsuu koolle nimitystoimikunnan puheenjohtaja.

Nimitystoimikunnan tulee antaa ehdotuksensa yhtiön hallitukselle viimeistään varsinaista yhtiökokousta edeltävän tammikuun loppuun mennessä.

Nimitystoimikunnalla on kirjallinen työjärjestys, jonka mukaisesti sen tehtävät ovat:

- Valmistella ja esitellä yhtiökokoukselle tehtävä ehdotus hallituksen jäsenten lukumääräksi,
- Valmistella ja esitellä yhtiökokoukselle tehtävä ehdotus hallituksen jäseniksi,
- Valmistella ja esitellä yhtiökokoukselle tehtävä ehdotus hallituksen jäsenten palkitsemisesta,
- Etsiä hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaita.

Vuonna 2015 nimitystoimikunnan muodostivat Erkki Etola (osakkeenomistajat Etra Capital Oy ja Tiiviste-Group Oy), Reima Ryttsölä (osakkeenomistaja Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma) ja Heikki Lehtonen (osakkeenomistajat Heikki Lehtonen ja hänen määräysvallassaan olevat yhtiöt Oy Högfors- Trading Ab ja Cabana Trade SA). Lisäksi Componentan hallituksen puheenjohtaja, Harri Suutari 16.11.2015 saakka ja Matti Ruotsala 16.11.2015 alkaen toimi nimitystoimikunnan asiantuntijajäsenenä.

Nimitystoimikunta kokoontui yhden kerran puheenjohtaja Reima Ryttsölän johdolla ja sen jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 100.

Valmistellessaan ehdotustaan hallituksen jäseniksi nimitystoimikunta kiinnitti huomiota tulevan hallituksen monimuotoisuuteen, mikä on tärkeää Componentan tavoitteiden toteuttamisen ja kannattavan liiketoiminnan kannalta. Hallitukseen ehdotetuilla henkilöillä on monipuolinen kokemus eri teollisuudenalojen johtotehtävistä sekä monipuolista osaamista kansainvälisesti toimivien yritysten liiketoiminnasta ja kehittämisestä. He edustavat kumpaakin sukupuolta ja heidän osaamisensa ja kokemuksensa liiketoiminnan eri osa-alueilta (mukaan lukien tuotanto, myynti, rahoitus, taloushallinto) täydentävät toisiaan ja kattavat teollisuus- ja pörssiyrityksen keskeiset toiminnot. Hallitukseen ehdotetut henkilöt tuntevat Componentan liiketoiminnan ja heillä on selkeä käsitys konsernin tämänhetkisistä muutos- ja kehitystarpeista.

Toimitusjohtaja

Hallitus nimittää toimitusjohtajan ja päättää toimitusjohtajan palkasta ja muusta palkitsemisesta.

Toimitusjohtaja vastaa Componentan liiketoiminnan johtamisesta ja kehittämisestä Suomen osakeyhtiölain ja hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Toimitusjohtaja valmistelee ja esittelee hallituksen kokouksessa käsiteltävät asiat ja toimeenpanee hallituksen päätökset. Hän raportoi hallitukselle mm.

yhtiön taloudellisesta tilasta, liiketoimintaympäristöstä ja muista merkittävistä asioista.

Toimitusjohtaja on Componentan johtoryhmän puheenjohtaja.

Vuonna 2015 Componentan toimitusjohtajana toimi Heikki Lehtonen, s. 1959, 16.11.2015 saakka. Hän oli yhtiön toimitusjohtaja vuodesta 1993 lähtien. Uutena toimitusjohtajana aloitti 16.11.2015 Harri Suutari, s. 1959.

Johtoryhmä

Componentan johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa Componentan johtamisessa ja kehittämisessä. Johtoryhmän jäsenten nimittämisestä ja heidän työsuhteidensa ehdoista päättää konsernin hallitus toimitusjohtajan esityksen perusteella konsernissa käytössä olevan "yksi yli yhden" -hyväksymisperiaatteen mukaisesti.

Componentan johtoryhmän jäseniä ovat tärkeimpien konsernitason toimintojen vastuunalaiset johtajat ja operatiivisten toimintojen johtamisesta vastaavat johtajat. Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti vähintään kerran kuukaudessa. Sen keskeisiä tehtäviä on edistää konsernin pitkän aikavälin liiketoimintatavoitteiden saavuttamista ja lisäarvon tuottamista sekä liiketoiminnan kehitystä, varmistaa toiminnan tehokkuus kaikkialla konsernissa, kehittää johtamiskäytäntöjä ja edistää yhteisiä toimintamalleja ja -periaatteita. Johtoryhmä vastaa myös konsernin strategian valmistelusta ja toimeenpanosta hallituksen päätösten mukaisesti.

Vuonna 2015 Componenta-konsernin johtoryhmän 1.1. – 16.11.2015 muodostivat toimitusjohtaja Heikki Lehtonen, Konepajadivisioonan johtaja Juha Alhonoja, talousjohtaja Mika Hassinen, Valimodivisioonan johtaja Olli Karhunen, henkilöstöjohtaja Anu Mankki, lakiasiaintohtaja Pauliina Rannikko, laatu- ja suunnittelujohtaja Maurice Ruiter,

myynti- ja tuotekehitysjohtaja Furio Scolaro ja Alumiinidivisioonan johtaja Sabri Özdogan. 1.11.2015 johtoryhmän jäsenenä aloitti talousjohtajaksi nimitetty Henri Berg, kun Mika Hassinen siirtyi kokopäivätoimisesti vastaamaan konsernin Hollannin toiminnoista Componenta BV:n toimitusjohtajana.

Marraskuun toimitusjohtajan vaihtumisen ja 4.12.2015 tehtyjen ensimmäisten uusien strategialinjausten jälkeen Componenta-konsernin johtoryhmän muodostivat toimitusjohtaja Harri Suutari, Valimodivisioonan johtaja Olli Karhunen, Konepajadivisioonan johtaja Juha Alhonoja, Alumiinidivisioonan johtaja Sabri Özdogan, talousjohtaja Henri Berg (14.12.2015 saakka), henkilöstö- ja lakiasiaintohtaja Pauliina Rannikko ja globaaleista asiakkuuksista vastaava myyntijohtaja Furio Scolaro. Markku Honkasalo aloitti talousjohtajana ja johtoryhmän jäsenenä 14.12.2015.

Johtoryhmä keskittyi vuonna 2015 konserninlaajuisen tehostamisohjelman toimenpiteiden toteuttamiseen tuottavuuden nostamiseksi ja kannattavuuden parantamiseksi.

Johtoryhmän jäsenten henkilö- ja omistustiedot on esitetty tämän verkkovuosikertomuksen osiossa **Johtoryhmä**.

Palkitseminen

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden palkitseminen.

Componentan hallituksen ja hallituksen valiokuntien palkkioista päättää varsinainen yhtiökokous.

Vuonna 2015 yhtiökokous päätti, että hallituksen puheenjohtajalle maksetaan vuosipalkkiona 60 000 euroa, hallituksen jäsenille 30 000 euroa ja hallituksen alaisten valiokuntien jäsenille 5 000 euroa ja että matkakulut korvataan yhtiön matkustussäännön mukaisesti.

Vuonna 2015 hallituksen ja valiokuntien jäsenille maksettiin vuosipalkkioina yhteensä 245 000 euroa. Hallituksen jäsenet eivät kuulu Componentan osakepohjaisen palkitsemisjärjestelmän tai eläkejärjestelmien piiriin.

Hallituksen ja hallituksen valiokuntien palkkiot

Hallitus 2015		Palkat ja palkkiot luontoisetuineen, e
Harri Suutari	puheenjohtaja 16.11.2015 asti	40 000
Matti Ruotsala	varapuheenjohtaja 16.11.2015 asti, puheenjohtaja 16.11.2015 alkaen	40 000
Olavi Huhtala	jäsen, varapuheenjohtaja 16.11.2015 alkaen, tarkastusvaliokunnan jäsen	35 000
Olli Isotalo	jäsen	30 000
Perttu Louhiluoto	jäsen	30 000
Riitta Palomäki	jäsen, tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja	35 000
Tommi Salunen	jäsen, tarkastusvaliokunnan jäsen	35 000
Yhteensä		245 000

Toimitusjohtajan ja johdon palkitseminen

Componentan hallitus päättää toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen palkasta ja muusta palkitsemisesta. Componentan johtoryhmän jäsenten työsuhteiden ehdoista päättää konsernin hallitus toimitusjohtajan esityksen perusteella konsernissa käytössä olevan "yksi yli yhden"-hyväksymisperiaatteen mukaisesti.

Muiden konsernin johtoryhmän jäsenten palkitseminen ja etuudet

Johtoryhmän jäsenten kiinteä rahapalkka sisältää korvauksen mahdollisesta Componenta-konsernin sekä osakkuusyhtiöiden hallitustyöskentelystä.

Lyhyen aikavälin palkitsemisohjelmasta maksettava taloudellisiin ja henkilökohtaisiin tavoitteisiin sidottu

maksimiansaintamahdollisuus on positiokohtainen ja keskimäärin noin 40 % henkilön vuosiansioista.

Pitkän aikavälin osakepohjaisen palkitsemisjärjestelmän palkkiomahdollisuus yhdeltä ansaintajaksolta on keskimäärin 30 - 40 % henkilön vuosiansioista.

Johtoryhmän jäsenet olivat vuonna 2015 oikeutettuja lisäsairaskuluvakuutukseen lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi.

Johtoryhmän jäsenet ovat myös oikeutettuja autoetuun osana kokonaiskompensaatiota.

Eläkesopimukset

Konsernin johtoryhmän Suomessa työskenteleville suomalaisille jäsenille maksetaan lisäeläke, joka on 6 % perusvuosiansioista. Toimitusjohtajalla on erillinen lisäeläke.

Toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen ja muiden johtoryhmän jäsenten palkkiot

2015, euroa	Palkat ja palkkiot luontais-etuineen	Bonukset	Lakisääteiset eläke-etuudet	Vapaaehtoiset eläke-etuudet	Irtisanomisten yhteydessä suoritettut etuudet	Osake-perusteiset maksut	Yhteensä
Toimitusjohtaja Heikki Lehtonen (16.11.2015 asti)	259 434	-	-	60 000	-	-	319 434
Toimitusjohtaja Harri Suutari (16.11.2015 alkaen)	57 905	-	-	15 000	-	-	72 905
Toimitusjohtajan sijainen Mika Hassinen	221 379	-	11 501	25 627	-	-	258 507
Muut johtoryhmän jäsenet	1 089 395	-	15 430	51 669	-	-	1 156 494
Yhteensä	1 628 113	-	26 931	152 296	-	-	1 807 340

Toimitusjohtaja Heikki Lehtosen työsuhteen ehdot

Rahapalkka ja luontoisedut	Kokonaispalkka 25 000 euroa kuukaudessa, joka koostuu rahapalkasta ja luontoiseduista (vapaa autoetu ja puhelinetu).
Lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmä	Toimitusjohtaja ei kuulu lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmään, mikä on huomioitu hänen pitkän aikavälin palkitsemisessaan.
Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät	Toimitusjohtaja on ollut oikeutettu konsernin pitkän aikavälin osakepohjaiseen palkkio- ja kannustinjärjestelmään.
Eläke	Toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta ja hänellä on lisäeläkesopimus. Vakuutus sisältää vanhuuseläkkeen eläkeiässä, vapaakirjaoikeuden vakuutetun työsuhteen päättyessä ennen vakuutussopimuksen mukaista vanhuuseläkeikää ja työkyvyttömyysturvan sekä henkivakuutusturvan. Tätä etuutta kartutettiin 18 000 eurolla vuonna 2015. Tämän lisäksi toimitusjohtajalla on erillinen eläkekapitalisaatiosopimus, jonka mukaan eläke alkaa 63 vuoden iässä ja päättyy 68 vuoden iässä tai kun kapitalisaatiosopimuksen säästöt on käytetty loppuun. Eläkekapitalisaatiosopimus solmittiin vuonna 2013 ja sopimuksen säästöjä kartutettiin 42 000 eurolla vuonna 2015. Lopullinen eläke lasketaan vuosittain jakamalla jäljellä olevien säästöjen määrä jäljellä olevien eläkekuukausien määrällä.
Toimisuhteen päättäminen	Toimitusjohtajan sopimus on yhtiön puolelta irtisanottavissa kahdentoista kuukauden irtisanomisajalla ja toimitusjohtajan puolelta kahdentoista kuukauden irtisanomisajalla. Toimitusjohtaja ei ole oikeutettu erilliseen korvaukseen irtisanomisen johdosta muutoin kuin irtisanomisajan sopimuksen mukaiseen palkkaan ja luontoisetuihin sekä lisäeläkkeeseen eläkesopimuksen vapaakirjaperiaatteiden mukaisesti.

Toimitusjohtaja Harri Suutarin työsuhteen ehdot

Rahapalkka ja luontoisedut	Kokonaispalkka 38 000 euroa kuukaudessa, joka koostuu rahapalkasta ja mahdollisista luontoiseduista.
Eläke	Toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta ja hänellä on lisäeläkesopimus. Vakuutus sisältää vanhuuseläkkeen eläkeiässä, vapaakirjaoikeuden vakuutetun työsuhteen päättyessä ennen vakuutussopimuksen mukaista vanhuuseläkeikää ja työkyvyttömyysturvan sekä henkivakuutusturvan. Tätä etuutta kartutettiin 3 420 eurolla vuonna 2015. Tämän lisäksi toimitusjohtajalla on erillinen eläkekapitalisaatiosopimus, jonka mukaan eläke alkaa 63 vuoden iässä ja päättyy 68 vuoden iässä tai kun kapitalisaatiosopimuksen säästöt on käytetty loppuun. Eläkekapitalisaatiosopimus solmittiin vuonna 2015 ja sopimuksen säästöjä kartutettiin 11 580 eurolla vuonna 2015. Lopullinen eläke lasketaan vuosittain jakamalla jäljellä olevien säästöjen määrä jäljellä olevien eläkekuukausien määrällä.
Toimisuhteen päättäminen	Toimitusjohtajan sopimus on yhtiön puolelta irtisanottavissa kahdentoista kuukauden irtisanomisajalla ja toimitusjohtajan puolelta kahdentoista kuukauden irtisanomisajalla. Toimitusjohtaja ei ole oikeutettu erilliseen korvaukseen irtisanomisen johdosta muutoin kuin irtisanomisajan sopimuksen mukaiseen palkkaan ja luontoisetuihin sekä lisäeläkkeeseen eläkesopimuksen vapaakirjaperiaatteiden mukaisesti.

Palkitsemisjärjestelmät

Hallitus tarkastelee vuosittain kokonaispalkitsemisen markkinakilpailukykyisyyden, käytettävät instrumentit sekä niiden painoarvot ja tavoitteet eri kohderyhmien palkitsemisessa.

Lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmä

Lyhyellä aikavälillä (1 kalenterivuosi) tapahtuva palkitseminen on sidottu mitattavissa oleviin henkilökohtaisten ja liiketoiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseen vuositasona.

Pitkän aikavälin osakepohjainen palkitsemisjärjestelmä

Hallitus päättää pitkän aikavälin osakepohjaisista kannustinjärjestelmistä osana kokonaisvaltaista palkitsemistarkastelua ja johtaa niiden toteuttamista.

Vuodelle 2015 on vahvistettu ja käytössä konsernin avainhenkilöille suunnattu osakepohjainen kannustinjärjestelmä. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Kannustinjärjestelmän kohderyhmään kuuluivat hallituksen päättämät konsernin avainhenkilöt.

Järjestelmässä oli yksi ansaintajakso, kalenterivuosi 2015. Ansaintajakson 2015 ansaintakriteeri oli Componenta-konsernin tulos rahoituserien jälkeen. Ansaintajaksolta ansaitun palkkion määrä todetaan ansaintakriteerille asetetun tavoitteen toteutumisen perusteella ansaintajakson päättymisen jälkeen.

Kannustinjärjestelmän ehtojen mukaan mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2015 maksetaan osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahana maksettavalla osuudella pyritään kattamaan avainhenkilölle palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Osakkeita ei saa luovuttaa noin kahden vuoden sitouttamisjakson aikana. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimisuhte päättyy sitouttamisjakson aikana, on hänen palautettava palkkiona annetut osakkeet yhtiölle vastikkeetta.

Järjestelmän kohderyhmään kuului vuoden 2015 lopussa 12 henkilöä. Järjestelmän ansaintajakson 2015 osalta hallitus päätti olla allokoimatta osakkeita. Järjestelmän tulosvaikutus ennen veroja vuoden 2015 lopussa oli siten 0,0 Me. Järjestelmän palkkioiden enimmäismäärä vastasi noin 780 000 Componenta Oyj:n osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Riskienhallinta ja valvonta

Riskienhallinta, sisäinen valvonta ja sisäinen tarkastus.

Riskienhallinta on osa yhtiön valvontajärjestelmää ja sillä pyritään varmistamaan yhtiön liiketoimintaan vaikuttavien riskien tunnistaminen, arviointi ja seuranta. Sen avulla pyritään ennakoimaan liiketoimintaan vaikuttavat uhkat ja mahdollisuudet ja varmistamaan liiketoiminnan jatkuvuus.

Componentan taloudelliseen raportointiin liittyvän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että raportointi on luotettavaa ja että soveltuvia lakeja ja säännöksiä on noudatettu.

Componenta laatii taloudellisen raportointinsa kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS), uuden arvopaperimarkkinalain, kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan ohjeiden ja lausuntojen mukaisesti noudattaen samalla Finanssivalvonnan sääntöjä ja määräyksiä ja Helsingin pörssin sääntöjä.

Riskienhallinta

Hallitus vahvistaa periaatteet ja vastuut riskienhallinnalle. Hallituksen tarkastusvaliokunta seuraa riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta. Toimitusjohtaja valvoo riskienhallintaohjelman toteutumista siten, että se keskittyy paikallisen ja operatiivisen toiminnan kannalta olennaisiin asioihin. Johtoryhmä osallistuu riskien tunnistamiseen, arviointiin, vastuuttamiseen ja kontrollointiin.

Lakiasiaintoimitusjohtaja vastaa Componentan yleisestä riskienhallinnan kehittämisestä ja talousjohtaja vastaa taloudellisiin riskeihin liittyvästä riskienhallinnan kehittämisestä.

Liiketoimintojen johdon tehtävänä on tunnistaa ja hallita oman liiketoiminta-alueensa riskejä osana operatiivista toimintaansa.

Jokainen työntekijä vastaa omaan työhönsä liittyvien ja muutoin hallitsemiensa riskien tunnistamisesta, arvioinnista ja raportoinnista omalle esimiehelleen.

Componenta-konsernin liiketoimintaan liittyviä rahoitusriskejä hallitaan Componentan hallituksen vahvistaman rahoituspolitiikan mukaisesti. Konsernirahoitus hallinnoi rahoitusriskejä sekä turvaa osaltaan oman ja vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen saatavuuden kilpailukykyisin ehdoin. Samalla konsernirahoitus vastaa myös rahavarojen hallinnoinnista ja suojauksesta.

Konsernin johtoryhmä käy vuosittain läpi riskienhallintaprosessin (ERM) ja seuraa säännöllisesti toiminnan merkittävimpiä riskejä. Riskienhallintaprosessissa riskit tunnistetaan ja arvioidaan sekä päätetään niihin liittyvistä korjaavista toimenpiteistä.

Componentan merkittävimmät liiketoimintaympäristöön ja liiketoimintaan liittyvät riskit ja rahoitusriskit on esitetty yhtiön internetsivuilla.

Vuonna 2015 konsernin johtoryhmä kävi läpi vuosittaisen riskienhallintaprosessin (ERM), jossa tunnistettiin ja arvioitiin riskit ja päätettiin niihin liittyvistä toimenpiteistä.

Valvontaympäristö

Componentan sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että konserni toimii strategiaa toteuttaen tehokkaasti ja tuloksellisesti, että riskienhallinta on asianmukaisesti ja riittävästi järjestetty ja että taloudellinen ja toiminnasta raportointi on luotettavaa. Valvonnan perustana ovat Componentan arvot sekä yhtiön toimintaperiaatteet, -politiikat ja menettelyohjeet (Componenta Way To Operate,

Disclosure Policy ja Code of Conduct). Sisäinen valvonta on osa johtamista, hallinnointia ja päivittäistä toimintaa.

Taloudellinen raportointi ja valvonta perustuvat vuosittain tehtäviin ja vahvistettaviin budjetteihin ja kuukausittaiseen tulosraportointiin. Taloudellisesta raportointiprosessista ja siihen liittyvistä yhtenäisistä ja säännöllisesti päivitettävistä ohjeista vastaa konsernilaskenta. Yksiköiden ja divisioonien controllerit ja johtajat vastaavat, että raportointi tehdään annetun ohjeistuksen mukaisesti.

Avoin ja riittävä viestintä varmistaa tehokkaan ja toimivan valvontaympäristön. Tietoa raportoinnin työkaluista sekä talousraportoinnin ohjeet ja periaatteet on jaettu kaikille talousraportointiin osallistuville ja ne ovat saatavilla myös konsernin intranetissä. Tulevista IFRS- ja laskentaperiaatteiden muutoksista, uusista raportointivaatimuksista yms. informoidaan talousorganisaatiota säännöllisesti. Konsernin talousjohtaja raportoi sisäiseen valvontaan liittyvistä asioista säännöllisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Hallituksen asettama tarkastusvaliokunta valvoo konsernin taloudellista raportointiprosessia sekä seuraa sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta, ja raportoi siitä hallitukselle.

Sisäinen valvonta

Componentan toiminnan tuloksellisuutta ja tehokkuutta sekä taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan koko konsernin kattavalla taloudellisella raportoinnilla säännöllisesti. Taloudelliseen raportointiin liittyvän sisäisen valvonnan toimenpiteiden tehokkuutta valvovat hallitus, tarkastusvaliokunta, toimitusjohtaja, johtoryhmä ja operatiiviset johtoryhmät.

Konserninlaajuiset yhtenäiset toimintatavat kattavat myös raportoinnin, jota koskevat ohjeet on koottu konsernilaskennan ylläpitämään Controller's Manualiin. Konsernilaskenta on määritelty raportointiprosessin kattavat kontrollitoimenpiteet ja jakanut vastuut niiden toteuttamisesta.

Kullakin operatiivisella liiketoimintayksiköllä on omat controllerinsa, jotka vastaavat niiden talousraportoinnista yhdessä yksikön johdon kanssa. Kunkin liiketoimintayksikön ja divisioonan johtoryhmä analysoi oman talousraporttinsa, mukaan lukien volyymit, tuotot, kustannukset, kannattavuuden ja käyttöpääoman, kuukausittain ennen konsernin johtoryhmän raportointikokousta.

Konsernin tuloksen lopullisesta arvioinnista vastaa hallitus.

Sisäinen tarkastus

Componenta-konsernin sisäistä tarkastusta toteutetaan hallituksen hyväksymien toimintaperiaatteiden mukaisesti, jotka perustuvat konsernin sisäiseen raportointiin ja hallituksen hyväksymään vuosittaiseen tilintarkastussuunnitelmaan.

Componenta-konsernin taloushallinto suorittaa konserniyhtiöiden sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman puitteissa yhteistyössä ulkoisten tilintarkastajien kanssa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan koko konsernin kattavalla taloudellisella raportoinnilla säännöllisesti. Raportteihin sisältyvät toteutuneet tiedot, budjetit ja ajantasaiset ennusteet kuluvalle vuodelle.

Tilintarkastus

Varsinainen yhtiökokous valitsee tilintarkastajan ja päättää tilintarkastajalle maksettavista palkkioista.

Yhtiössä on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Suomen Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Voimassa olevien tilintarkastussäännösten mukaisten tehtävien lisäksi tilintarkastaja raportoi säännöllisesti Componentan tarkastusvaliokunnalle ja tarvittaessa Componentan hallitukselle.

Tilintarkastajan peräkkäisten toimikausien yhteenlaskettu kesto voi päävastuullisen tilintarkastajan osalta olla enintään 7 vuotta.

Vuonna 2015 Componentan varsinaisena tilintarkastajana toimi KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy. Päävastuullisena tilintarkastajana oli Samuli Perälä. Yhtiökokouksen 11.3.2015 päätöksen mukaisesti tilintarkastajalle maksettiin palkkio laskun mukaan. Suoriteperusteiset palkkiot Componenta-konserniin kuuluvien yhtiöiden tilintarkastajille olivat 511 000 euroa, jotka koostuivat tilintarkastajien palkkioista 359 000 euroa ja muiden palveluiden palkkioista 152 000 euroa.

Tiedottaminen

Tiedot Componentasta ja sen hallinnoinnista julkistetaan yhtiön internetsivuilla. Kaikki Componentan julkistamat tiedotteet ja raportit ovat saatavissa yhtiön internetsivuilla heti niiden julkaisun jälkeen.

Componentan hallinnointiperiaatteet kokonaisuudessaan, erillinen Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) sekä Palkka- ja palkkioselvitys ovat luettavissa osoitteessa www.componenta.com.

Hallituksen esittely

Vuoden 2015 lopussa Componentan hallitukseen kuului kuusi jäsentä.

Matti Ruotsala

s. 1956, DI
Hallituksen jäsen vuodesta 2012,
varapuheenjohtaja 2012 – 2015,
puheenjohtaja 16.11.2015 –

Päätoimi

Fortum Oyj:n Chief Operating Officer (COO)
ja toimitusjohtajan sijainen 2014 –

Keskeinen työkokemus

Fortum Oyj:n Power-divisioonan johtaja
2009 – 2014
Fortum Oyj:n Generation-
liiketoimintayksikön johtaja 2007 – 2009
Oy Valtra Ab:n toimitusjohtaja 2005 –

2007 ja AGCO Corporationin johtaja
2005 – 2007
Konecranes Oy:n operatiivinen johtaja (COO) ja
toimitusjohtajan sijainen 2001 – 2005
Konecranes Oy:ssä ja Kone Oyj:ssä useita johto-
ja päällikkötehtäviä 1982 – 2001

Luottamustoimet

Kemijoki Oy:n ja PKC Group Oyj:n hallituksen
puheenjohtaja
Teollisuuden Voima Oyj:n hallituksen
varapuheenjohtaja
Oy Halton Group Ltd:n hallituksen jäsen

Componentan osakkeita

40 000 kpl

Olavi Huhtala

s. 1962, insinööri
Hallituksen jäsen vuodesta 2014,
varapuheenjohtaja 16.11.2015 –,
tarkastusvaliokunnan jäsen

Päätoimi

SSAB Europe -liiketoiminta-alueen johtaja
ja Rautaruukki Oyj:n toimitusjohtaja 2014 –

Keskeinen työkokemus

Ruukin Teräsliiketoiminnan johtaja 2009
– 2014

Ruukki Metals, johtaja, 2005 – 2009
Ruukki Fabrication, johtaja 2003 – 2004
Rautaruukki Metform, myynti- ja johtotehtävät
2000 – 2003

Luottamustoimet

Helens Rör AB, Teknologiateollisuus ry:n
ja Metallinjalostajat ry:n hallituksen jäsen

Componentan osakkeita

30 000 kpl

Olli Isotalo

s. 1959, DI
Hallituksen jäsen vuodesta 2015

Päätoimi

Cargotec Oyj, Kalmar, johtaja 2012 -

Keskeinen työkokemus

Cargotec Oyj, Marine, johtaja
2006 - 2012
Bromma Conquip AB:n toimitusjohtaja
2003 - 2006

Velsa Oy:n toimitusjohtaja 1999 - 2002
Kalmar Industries AB:n teknologia- ja
tuotekehitysjohtaja 1997 - 1999

Luottamustoimet

GS-Hydro Oy, hallituksen jäsen

Componentan osakkeita

-

Perttu Louhiluoto

s. 1964, KTM, oikeustieteen maisteri
Hallituksen jäsen vuodesta 2015

Päätoimi

Metso Oyj:n Palveluliiketoiminnan johtaja
2015 -

Keskeinen työkokemus

Metso Oyj, Virtauksensäätö, johtaja 2014 -
2015, Automaatio, johtaja 2012 - 2014
Metso Oyj, Energia- ja
ympäristöteknologia johtaja 2011

Metso Oyj, EMEA-markkina-alue, Kaivos- ja
maarakennusteknologia, johtaja 2009 - 2011
Metso Oyj, Senior Vice President, Operational
Excellence 2008 - 2009
McKinsey & Company, osakas 2000 - 2008, eri
tehtäviä 1991 - 1999

Luottamustoimet

-

Componentan osakkeita

-

Riitta Palomäki

s. 1957, KTM
Hallituksen jäsen vuodesta 2012,
tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja

Päätoimi

Uponor Oyj:n talousjohtaja 2009 -

Keskeinen työkokemus

Kuusakoski Group Oy:n talousjohtaja 2003
- 2009
ABB Oy:n johtaja, Controlling
2001 - 2003

Konecranes Oyj:n talousjohtaja,
Standardinostolaitteet-yksikkö 1997 - 2001
ABB Service Oy:n talousjohtaja 1991 - 1997
ABB Industry Oy:ssä johtaja- ja päällikkötason
tehtäviä tietohallinnossa 1983 - 1991

Luottamustoimet

-

Componentan osakkeita

20 000 kpl

Tommi Salunen

s. 1972, KTM
Hallituksen jäsen vuodesta 2013,
tarkastusvaliokunnan jäsen

Päätoimi

Aava Advisors Oy:n puheenjohtaja ja
partneri 2012 -

Keskeinen työkokemus

Carnegie Investment Bank Ab:n Helsingin
investointipankin johtaja

2010 - 2012 ja johtaja-neuvonantaja 2008 - 2010
Kaupthing Bank Oyj:n toimitusjohtaja 2006 -
2007
Asiantuntijatehtäviä Nordeassa 1998 - 2006

Luottamustoimet

Staffpoint Holding Oy:n hallituksen jäsen

Componentan osakkeita

30 000 kpl

Johtoryhmän esittely

Vuoden 2015 lopussa Componentan johtoryhmässä oli seitsemän henkilöä.

Harri Suutari

s. 1959, insinööri
Toimitusjohtaja 2015 -

Keskeinen työkokemus

Hallitusammattilainen 2012 - 2015
PKC Group Oyj:n toimitusjohtaja 2008 -
2012
PKC Oyj:n toimitusjohtaja 2002 - 2005

Ponsse Oyj:n toimitusjohtaja 1994 - 2000
Kajaani Automaatiikka Oy:n toimitusjohtaja 1984
- 1996

Componentan osakkeita

213 150 kpl

Juha Alhonoja

s. 1975, TkL
Johtaja, Konepajadivisioona 2012 -

Keskeinen työkokemus

Componentan koneistusteknologian
johtaja 2009 - 2012
Gardner Denver Oy:n tuotantojohtaja 2008
Componenta-konsernin eri yksiköiden
johto- ja kehitystehtäviä Suomessa,
Ruotsissa ja Hollannissa 2001-2008

Componenta osakkeita

1 400 kpl

Markku Honkasalo

s. 1964, OTK, varatuomari, eMBA
Talousjohtaja 2015 -

Keskeinen työkokemus

Valmet Oyj:n talous- ja rahoitusjohtaja
2013 - 2015
Rautaruukki Oyj:n talous- ja
rahoitusjohtaja 2011 - 2013, rahoitusjohtaja
2009 - 2011

Myllykoski Oyj, hallinto- ja lakiasianjohtaja
2003 - 2009

Nordea-konsernin erilaisia rahoituksen
johtotehtäviä 1989 - 2003

Componenta osakkeita

-

Olli Karhunen

s. 1959, DI
Johtaja, Valimodivisioona 2012 -

Keskeinen työkokemus

Componentan Valimot-divisioonan johtaja
2006 - 2010, Suomen toimintojen johtaja
2011, johtaja, toimintojen kehitys 2012
Componenta-konsernin ja eri divisioonien
sekä yksiköiden johto- ja
asiantuntijatehtäviä 1990 - 2006

Alteams, Kuusakoski Oy:n ja VTT:n asiantuntija-
ja muita tehtäviä 1984 - 1990

Componentan osakkeita

30 115 kpl

Pauliina Rannikko

s. 1970, OTK, KTM
Henkilöstö- ja lakiasianjohtaja 2015 -

Keskeinen työkokemus

Componentan lakiasianjohtaja 2010 - 2015
Onninen Oy:n General Counsel 2007 - 2010
Finnair Oyj:n ja asianajotoimisto
Roschierin johto- ja asiantuntijatehtäviä
1997 - 2007

Componentan osakkeita

600 kpl

Furio Scolaro

s. 1962, DI
Myyntijohtaja, globaalit asiakkuudet 2015
-

Keskeinen työkokemus

Useita myynnin johtotehtäviä
Componentassa 2009 lähtien, viimeksi
myynti- ja tuotekehitysjohtaja 2013 –
2015,
SNECIn (Ranska) avainasiakaspäällikkö
1997 – 2009

Labinalin (Italia) myyntitoimiston päällikkö 1991
– 1997
Valeon (Ranska) projektipäällikkö 1989 – 1991

Componentan osakkeita

400 kpl

Sabri Özdoğan

s. 1975, Insinööri
Johtaja, Alumiinidivisioona 2012 –

Keskeinen työkokemus

Componentan Manisa Wheels -yksikön
johtaja 2008 – 2012, vannetuotannon
päällikkö 2006 – 2008
Döktas AS:n Manisan suunnittelun
esimies ja apulaispäällikkö 2004 – 2006,
suunnitteluinsinööri 1999 – 2004

Componentan osakkeita

513 kpl

Tilinpäätös

Tiedot Componentan toiminnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahoituksesta.

Erikseen julkaistu vuoden 2015 tilinpäätös antaa tietoa Componentan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Se sisältää konsernitilinpäätöksen ja emoyhtiön tilinpäätöksen sekä hallituksen toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen.

Voit ladata tilinpäätöksen PDF:nä oheisesta linkistä.

Tähän verkkovuosikertomukseen on koottu lyhyesti vuoden 2015 [Keskeisiä talouslukuja](#).

Lataa PDF-raportti

Tilinpäätös 2015 [PDF](#)

Keskeisiä talouslukuja

Lyhennetty tuloslaskelma, tase ja rahavirtalaskelma sekä konsernin kehityslukuja 2011 – 2015.

Konsernin tuloslaskelma 1.1. – 31.12.

Me	2015	2014
Liikevaihto	494,8	495,2
Liiketoiminnan muut tuotot	2,6	-0,1
Liiketoiminnan kulut	-484,3	-470,1
Poistot ja arvonalenemiset	-36,6	-22,9
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,1	0,1
Liikevoitto	-23,4	2,2
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-25,4	-30,9
Tulos rahoituserien jälkeen	-48,9	-28,7
Tuloverot	-33,8	0,2
Tilikauden voitto	-82,7	-28,6

Konsernin tuloslaskelma ilman kertaluonteisia eriä ja operatiivisia valuuttakurssieroja 1.1. – 31.12.

Me	2015	2014
Liikevaihto	494,8	495,2
Liiketoiminnan muut tuotot	1,5	2,1
Liiketoiminnan kulut	-472,5	-461,5
Poistot ja arvonalenemiset	-17,9	-18,1
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,1	0,1
Liikevoitto	6,0	17,8
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-25,4	-27,3
Tulos rahoituserien jälkeen	-19,4	-9,5
Tuloverot	0,1	-2,3
Tilikauden voitto	-19,3	-11,8

Konsernin tase 31.12.

Me	2015	2014
Varat		
Pitkäaikaiset varat	294,1	338,0
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	68,9	75,0
Muut lyhytaikaiset varat	39,3	55,8
	108,2	130,8
Varat yhteensä	402,2	468,9
Oma pääoma ja velat		
Oma pääoma	18,6	111,2
Velat		
Pitkäaikaiset velat		
Korolliset velat	87,3	159,1
Korottomat velat	21,6	22,7
Lyhytaikaiset velat		
Korolliset velat	155,7	69,1
Korottomat velat	119,0	106,8
	383,6	357,7
Oma pääoma ja velat yhteensä	402,2	468,9

Konsernin rahavirtalaskelma 1.1. – 31.12.

Me	2015	2014
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta, rahoituseriä ja veroja	11,4	24,2
Käyttöpääoman muutokset	21,6	-16,8
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	33,0	7,5
Liiketoiminnan nettorahavirta	10,3	-20,6
Investointien nettorahavirta	-26,8	-13,4
Rahoituksen nettorahavirta	10,5	36,0
Rahavarojen muutos	-6,0	2,0

Konsernin kehitys 2011 – 2015

Me	2011	2012	2013	2014	2015
Liikevaihto	576,4	544,8	510,5	495,2	494,8
Liikevoitto	22,5	4,0	14,9	2,2	-23,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-25,9	-29,4	-24,5	-30,9	-25,4
Tulos rahoituserien jälkeen	-3,4	-25,4	-9,6	-28,7	-48,9
Tilikauden tulos	-3,1	-24,0	-15,5	-28,6	-82,7
Tilaukanta kauden lopussa	99,5****)	82,9***)	87,3**)	88,9*)	76,9
Liikevaihdon muutos, %	27,6	-5,5	-6,3	-3,0	-0,1
Viennin ja ulkomaantoimintojen osuus, %	90,0	92,0	91,6	91,7	91,3

*) Tilaukanta 8.1.2015, **) Tilaukanta 6.1.2014, ***) Tilaukanta 13.1.2013, ****) Tilaukanta 12.1.2012

Konsernin kehitys 2011 – 2015 ilman kertaluonteisia eriä ja operatiivisia valuuttakurssieroja *)

Me	2011	2012	2013	2014	2015
Liikevaihto	576,4	544,8	510,5	495,2	494,8
Liikevoitto	29,8**)	10,0**)	14,5	17,8	6,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-25,9**)	-27,7**)	-24,4	-27,3	-25,4
Tulos rahoituserien jälkeen	3,9**)	-17,6**)	-9,9	-9,5	-19,4

*) Konsernin kehitys 2011 – 2015 osioissa esitettävät taulukot ovat tilintarkastamattomia.

**) Luvut sisältävät operatiiviset valuuttakurssierot.

	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
Taseen loppusumma, Me	437	460	452	469	402
Korolliset nettovelat, Me	243	236	230	216	237
Sijoitettu pääoma, Me	326	340	325	339	262
Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,8	2,0	4,9	0,8	-7,2
Oman pääoman tuotto, %	-5,8	-32,9	-18,6	-29,1	-92,6
Omavaraisuusaste, %	9,4	18,1	18,9	23,7	4,6
Net gearing, %	591,4	283,5	269,6	194,4	1 273,0
Bruttoinvestoinnit, Me	21,8	19,2	18,9	22,6	31,5
Henkilöstön lukumäärä tilikauden lopussa	4 240	4 104	4 154	3 981	3 979
Henkilöstö keskimäärin tilikaudella	4 234	4 249	4 153	4 111	3 982

Tietoja osakkeenomistajille

Componentan yhtiökokouksen ja osavuosikatsausten ajankohdat vuonna 2016.

Varsinainen yhtiökokous

Componenta Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään **perjantaina 1.4.2016 klo 10.00** yhtiön pääkonttorissa Käpylässä, Satotalon auditoriossa osoitteessa Panuntie 4, 00610 Helsinki.

Osallistumisoikeus

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on yhtiökokouksen täsmäytyspäivänä 18.3.2016 on merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

Ilmoittautuminen

Osakasluetteloon merkityn osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua viimeistään 29.3.2016 klo 10.00 kirjeitse osoitteella Componenta Oyj, Panuntie 4, 00610 Helsinki, puhelimitse 010 403 2744, telefaxilla 010 403 2721 tai sähköpostitse ir.componenta@componenta.com.

Ilmoittautumiskirjeen tai viestin on oltava perillä ennen ilmoittautumisajan päättymistä.

Osinko ja osingonjakopoliitikka

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 1.1. - 31.12.2015 ei jaeta osinkoa.

Hallitus huomioi konsernin tuloskehityksen, rahoitusrakenteen ja kasvuodotukset osingonjakoehdotusta tehdessään. Tavoite on maksaa osinkoina 25 - 40 % nettovoitosta.

Taloudelliset tiedotteet 2016

Osavuosikatsaus tammi - maaliskuu 2016 **perjantaina 22.4.2016**

Osavuosikatsaus tammi - kesäkuu 2016 **tiistaina 19.7.2016**

Osavuosikatsaus tammi - syyskuu 2016 **keskiviikkona 26.10.2016**

Componentan julkaisut ja tiedotteet ovat heti julkaisuajankohdan jälkeen luettavissa Componentan verkkosivuilta. Osavuosikatsausten julkistusten yhteydessä analytikoille ja tiedotusvälineiden edustajille järjestettävät tiedotustilaisuudet ovat samanaikaisesti nähtävissä verkkolähetyksinä Componentan verkkosivuilla osoitteessa www.componenta.com.

Componentan vuosikertomus 2015 on tehty verkkokertomuksena, josta voi tulostaa valmiiksi tehdyn pdf:n tai haluamistaan sivuista itse kokoamansa pdf:n. Aiemmin julkaistut vuosikertomukset, vastuuraportit ja osavuosikatsaukset löytyvät myös verkosta. Paperille tulostetun julkaisun voi tilata Componentan verkkosivuilta www.componenta.com tai sähköpostitse osoitteesta ir.componenta@componenta.com.

Rekisteröitymällä Componentan verkkosivuilla voit tilata omaan sähköpostiinsä kaikki yrityksen tiedotteet heti niiden julkistamisen jälkeen.

Kaikki Componentan taloudelliset julkaisut ovat suomeksi ja englanniksi.

Sijoittajasuhteet ja -yhteydet

Tavoittemme on antaa kattavaa tietoa Componentasta, sen toimintaympäristöstä ja taloudellisesta asemasta sijoituspäätösten tekemistä varten.

Ennen tilinpäätöstiedotteen ja osavuosisikatsausten julkaisemista noudatamme 30 päivän hiljaista jaksoa,

Lisätietoja sijoittajille

Kaikki julkaisemamme tiedotteet ja raportit löytyvät sijoittajasivuiltamme osoitteesta www.componenta.com.

jolloin emme järjestä sijoittajatapaamisia tai kommentoi tuloskehitystä.

Sijoittajia ja osakkeenomistajia palvelee Componentan sijoittajasuhdetiimi, johon kuuluvat toimitusjohtaja, talousjohtaja sekä IR ja ulkoisen viestinnän päällikkö. Voit lähettää IR-tiimille sähköpostia osoitteeseen ir.componenta@componenta.com.

Ota yhteyttä

Componentan sijoittajasuhdetiimi palvelee sijoittajia ja osakkeenomistajia sähköpostitse osoitteessa ir.componenta@componenta.com.